

kvinner&familie

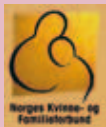
Medlemsblad for Norges Kvinne- og Familieforbund

Nr. 3/2010

Velkommen til rosenes by
Landsmøte i Molde 2010

Portrettintervju med Ellen Vahr

Norges Kvinne- og Familieforbund

Norges Kvinne- og Familieforbunds handlingsplan for landsmøteperioden 2008 – 2010

KVINNEPOLITIKK:

Sikring av kvinners økonomiske rettigheter i likestillingsloven og ekteskapsloven.

Mål: Økonomisk likestilling mellom ektefeller i ekteskapet og mellom partene i samboerforhold, gjennom likedeling av inntekt og formue.

FAMILIEPOLITIKK:

Full barnehagedekning og økt kontantstøtte

Mål: Frihet for foreldre til selv å velge omsorgsform for sine barn.

MILJØ OG FORBRUKERPOLITIKK:

Matvaresikkerhet og kostvaner i hjem og skole.

Mål: Større kunnskap hos barn og unge om hva maten inneholder, sunt kosthold og hvordan mat tilberedes.

INTERNASJONALT SAMARBEID:

Internasjonalt samarbeid for å bedre kvinners levekår verden over. Dette innebærer informasjonsarbeid samt prosjektarbeid i den 3. verden og organisasjonsbygging i Øst- og Sentral-Europa.

Vårt arbeid springer ut fra følgende visjon:

Anerkjennelse av kvinners ulike valg gjennom livsfaser, verdsetting av familien som bærebjelke i utviklingen av et godt samfunn.

Hensikten er å

Styrke familiens posisjon gjennom tiltak som gir tid og mulighet til omsorg for hverandre.

Målet er

Samfunnspåvirkning i kvinne- og familiepolitiske spørsmål nasjonalt og internasjonalt.

K&F er tilsluttet

Nordens Kvinneforbund (NKF) og Associated Country Women of the World (ACWW).

Høstens lille hilsen

I år fyller forbundet vårt 95 år. Det er en anselig alder men tynger ikke så mye.

Det er en glede å få være med i dette forbundet som virkelig viser at den er i full vigør.

Vi gratulerer forbundets medlemmer som vet å sette pris på egen organisasjon ved å bidra med sin egeninnsats for å sette sakene våre på agendaen.

Det er fremdeles litt sommer igjen når dette skrives. Dagene har vært lange og late for de fleste av oss, og mange har fått slappet godt av. Vi drømmer gjerne om mer enn et vi klarer å oppleve på de dagene vi har ferie. Brått kommer hverdagen og vi faller vi inn i gjenge igjen. Det beste er kanskje de vanlige rutinene. Høsten er tid for lange kvelder med lys, foredrag, gode venner og foreningsliv.

Landsstyremøtet i august la føringer for forbundets framtid, og stoff til landsmøtet i oktober i Molde vil dere finne i dette bladet.

Vi har i hele dette året hatt økonomien i fokus og det har gjort seg gjeldene i mange avgjørelser.

K&F arrangerte lunsjmøte på kontoret i juni. "Når det er vanskelig å være foreldre". Vi hadde invitert Dagfinn Høybråthen og Øyvind Håbrekke sammen med Kirkens Bymisjon, Menneskeverd og Amatheia. Redaktør, nestleder og fungerende forbundsleder var tilstede fra forbundet.

Lavterskeltilbudet "Nanna Maria" skulle legges ned og vi ville gi vårt syn til politikkerne. Det er bedre å være i forkant og forebygge med lavterskeltilbud, enn å bare legge det ned.

Vi har støttet jordmødrene i Telemark på lokaltv, med bilde og radioopptak. Temaet var at de har for liten stillingsbrøk slik at de ikke får fulgt opp de gravide kvinnene som trenger noe ekstra oppfølging.

Temaet barn og foreldre har og vært aktuelt opp mot det å være hjemme å passe barn selv, eller ha de i barnehage. Vi har uttalt oss om at vi har full tro på at foreldre vet best om sin hverdag og støtter de foreldrene som tar det verdivalget. Vi ønsker likedeling av pensjonspoeng slik at kvinner ikke taper på å ta det ansvaret det er å ta hånd om arbeidet i hjemmet.

Også i år har vi mottatt en gruppe studenter fra Sør-Korea som ville vite om "Hvorfor det er så høy fødselsrate i Norge og hvorfor er så mange mødre med høy utdanning i full jobb"?

I september kom det en gruppe fra Kina som ville høre om kvinners hverdag med barn og arbeid og hvordan de klarer det. Fødselsomsorg og kvinneverettslige spørsmål sto også på agendaen.

Nordens sommerkonferanse holdt i år til i Vasa i Finland 18.-20. august. Temaet var "En hållbar livsstil genom medvetna val." Vi var mange som reiste fra Norge, så det ble en spennende konferanseweekend.

I september var det en stor Økologisk konferanse på Bygdøy i regjeringens regi, som vi deltok på. Vi kan faktisk si "Det er vårt bord" for mye av det som ble presentert falt inn under mange av punktene i vårt prinsipp-program.

Vår nye samarbeidspartner er forsikringsselskapet CODAN. De vil gi oss gunstige forsikringer som vi håper at våre medlemmer vil benytte seg av. Det sto litt i forrige blad og mer informasjon vil komme. Ta vel imot telefonoppringingen når dere blir kontaktet.

Vårt naboland i øst, Polen, ringte oss og spurte oss om det var riktig at "det så godt å være yrkesaktiv mor i Norge"?

FNs internasjonale familie-dag, grunnlagt av vårt forbund i 1995, ble arrangert i Oslo 19. mai. Det var fint å være til stede og vi er glad for at det er blitt en viktig dag verden over.

La den gode høstvind blåse en god bris over K&F; slik at det blir et løft mot de framtidige prøvelser som forbundet og medlemmene må bryne seg på mot jubileet om fem år.

Til lykke med de 95. år

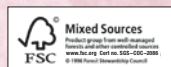
Med vennlig hilsen fra
Grete Nordbæk
FUNGERENDE FORBUNDSLEDER

kvinner&familie

Nr. 3. 2010
124 årgang - Grunnlagt 1887

REDAKTØR:
Line Konstali

UTGIVER:
Norges Kvinne- og Familieforbund

This book is printed on Arctic the Volume Arctic Paper is a holder of FSC traceability certificate.

ADRESSE:
Øvre Slottsgt. 6, 0157 OSLO
Telefon: + (47) 22 47 83 80
Telefaks: + (47) 22 47 83 99
E-post: post@kvinnerogfamilie.no

REDAKSJONSRÅDET:
Line Konstali
E-post: line@kvinnerogfamilie.no
Grete Nordbæk
E-post: grete@kvinnerogfamilie.no
Helen Svensson
E-post: helen@kvinnerogfamilie.no

INTERNETTADRESSE:
www.kvinnerogfamilie.no

ANNONSER:
Øvre Slottsgt. 6, 0157 OSLO
Telefon: + (47) 22 47 83 80
Telefaks: + (47) 22 47 83 99

ABONNEMENT:
Kan bestilles hos utgiver. NOK 150,- pr. år.
Medlemmer av forbundet får bladet gratis
Bankgiro 6034.05.20680

FORSIDEFOTO: Guro Linskov

DESIGN: punkt&prikke...
punktpricke@me.com
FORMIDLING: 2punkt AS
TRYKK: RK Grafisk AS

Opplag: 5.200
ISSN: 1891 – 7992
Ettertrykk og kopiering av
Kvinner & families stoff og annonser
er ikke tillatt uten etter avtale.

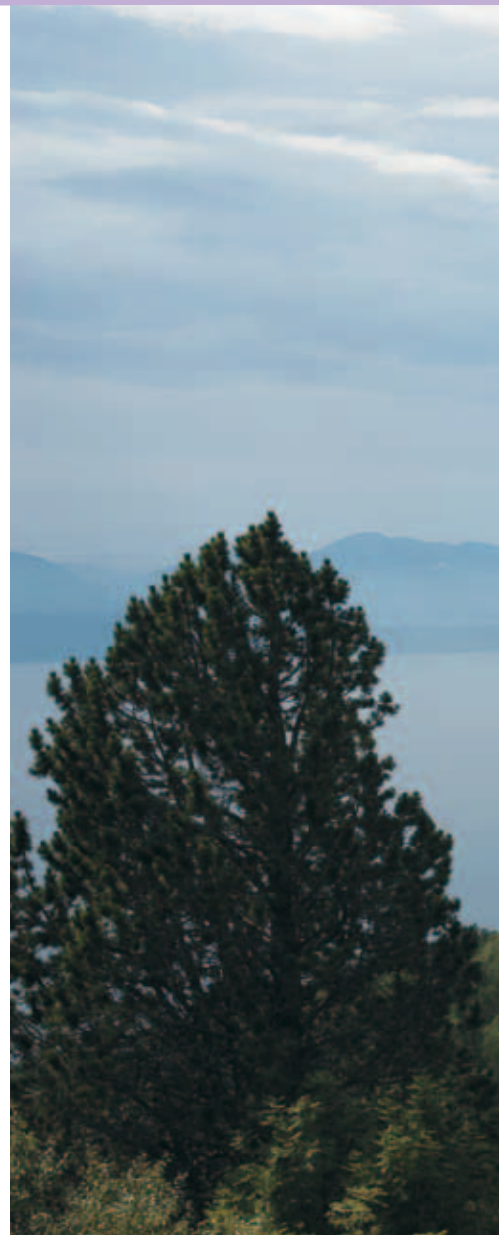
NESTE UTGAVE:
Desember 2010
Stoff innlevering: 26. oktober 2010

Velkommen til rosenes by

LANDSMØTET I MOLDE 22. - 24. OKTOBER 2010

FOTO: SOLVEIG JOHANNE HÅVIK GRØNSTØL

Sunnmøre og Romsdal krets er vertskap for landsmøtet 2010 og vi gler oss til å ønske velkommen (til vår krets og) Møre og Romsdal fylke og til Molde, rosenes by.

TEKST: GJERTRUD VIK
BILDER: HELEN SVENSSON

Vår krets har no vel 300 medlemmer og vi er ein av dei få kretsane som framleis har grupper. Dei tre gruppene er Søre Sunnmøre, Nordre Sunnmøre og Romsdal gruppe. Gruppene har til i dag spela ei vesentleg rolle i kretsen, m.a som bindeledd mellom laga og krets. Reiseavstandane er store her og det kan vere vanskeleg for kretsleiaren å rekke rundt til alle. Sjølv om medlemstalet har gått ned så er aktiviteten i laga stor og utgjer ein viktig ressurs i

nærmiljøet, både sosialt, kulturelt og politisk.

Vårt fylke, som har 250 970 innbyggjarar, er eit fylke med store avstandar, der vi ligg plassert mellom Sogn og Fjordane i sørvest, og Trøndelag i aust, og Oppland i søraust, og havet utanfor.

Fylket består av dei tre landskap og tidlegare fogderia Sunnmøre, Romsdal og Nordmøre. Sunnmøre som ligg lengst mot sør har Ålesund som den største byen og der vart landsmøtet i 1989 vart arrangert.

Romsdal ligg midt i fylket med Molde som er senter for fylkes-

administrasjonen. Disse to fogderia dannar Sunnmøre og Romsdal krets. Det nordlegaste fogderiet Nordmøre, med Kristiansund som bysenter er egen krets. Denne delinga blei nok gjort i si tid på grunn av lange reiseavstandar og dårlige kommunikasjonar. Det kan sjølv i dag vere utfordrande å reise i fylket der ferjereiser høyrer med til kvardagen. Bor ein på Søre Sunnmøre må ein ha to ferjer m.a før ein kjem til Molde. Fylket vårt er gjennomskore av lange og djupe fjordar, med store og små bebodde øyar langs kysten som ligg der som eit vern mot storhavet.

Tvers gjennom fylket går Noregs mest markerte kulturgrense som er skiljelinje mellom det trønderske og det vestlandske i folkeleg kultur. Grensa manifesterer seg på mange måtar som ein dialektgrense og skiljeline i byggeskikk og matskikk.

Grensa går tvers over øya Midøya like utanfor Molde. Historisk var denne grensa også bispedømegrense mellom Nidaros og Bjørgvin bispedømer, heilt opp til 1983 då Møre bispedøme blei oppretta med Molde som bispedøme-sete.

Betegnelsen Rosenes by meiner ein har sitt opphav i godt klima der byen ligg sørvendt i ly av ein fjellrygg som vern mot vind frå nord med eit pano-

rama av tinda og fjellformasjonar. Dette gav gode forhold for m.a. rosedyrking. Det blir påstått at dette panoramaet gav inspirasjon til Bjørnstjerne Bjørnson i. Undrer meg på hva jeg får å se over de høye fjelle.

Molde har eit stort kulturmangfald. For dei fleste vil jazzfestivalen i Molde vere godt kjent og også Bjørnson-festivalen. Møre og Romsdal regionteater, Teateret Vårt, held også til i Molde.

Medlemmene i kretsen har i lang tid arbeidd med sikte på at landsmøtet skal avviklast så effektivt og godt som råd er og for at delegatane skal kunne fatte dei viktige vedtaka.

I tillegg ønskjer vi også at delegatene

skal sitte tilbake med gode minner frå landsmøtet i vår krets.

LOKALE ARRANGEMENT:

I oktober er nok dei fleste rosene visna, men fredag kveld, etter middagen, vil vi invitere til ein guida tur gjennom ”den grønne korridor” frå hotellet til kapellet ved Romsdals-museet der vi avsluttar turen med ei stille stund.

Ellers har vårt fylke mange flotte turistattraksjonar som vi gjerne skulle ha fått vist fram, men dessverre strekk tida ikkje til denne gongen, men kanskje kan landsmøtet inspirere og gi lyst til å kome tilbake til fylket.

Kandidater til lederverv

Navn: Elisabeth Rusdal

Alder: 53 år

Bosted: Stabekk i Bærum kommune

Sivil status: gift, 3 voksne barn.

ERFARING FRA K&F:

* Forbundsleder fra 1998 til 2001

* Lagleder (1990 – 1993),
nestkretsleder (1993-1994) og
kretsleder (1994-1997)

- * Leder av Norges Husmorforbunds Park- og barnehageforening fra etableringen i 1993 frem til hun ble forbundsleder i 1997.
- * ACWW representant for Norges Kvinne- og Familieforbund fra 2003
- * Har siden 1998 vært med i gruppen som arrangerer kurs i øst- og Sentral-Europa med tema demokrati og menneskerettigheter
- * Leder av Prinsippprogramkomiteen 2008 - 2010

Elisabet Rusdal er utdannet sykepleier og har en variert og spennende yrkeskarriere å vise til. Hun har blant annet jobbet som hjemmehjelp, sykepleier, drevet sin egen barnehage og jobbet som saksbehandler i Norges Speiderforbund. Fra 2002-2007 var hun kontorsjef i Norsk Thyreoideaforbund. I 2007 ble hun generalsekretær i det forbundet. Siden høsten 2008 har hun jobbet som foreningssekretær i Norsk audiovisuell oversetterforening.

“Jeg brukte noe tid på å tenke over om jeg skulle stille som

forbundsleder, da jeg ble spurt. Grunnen til dette var av hensyn til forbundet – hvilke tanker ville omverdenen gjøre ved at en som tidligere hadde vært forbundsleder, stilte til valg igjen?” sier Elisabeth til Kvinner & Familie. Hun fikk fra ulikt hold bekjed om at dette ikke hadde noen betydning. Grunnen til at hun gikk av som forbundsleder var sykdom i familien.

“Jeg brenner for forbundet og sakene våre. Jeg er glad i å få mennesker til å arbeide sammen mot samme mål. Arbeidet med det kommende prinsippprogrammet har gitt meg mersmak på å løfte sakene våre frem i lyset og gjennom sakene synliggjøre forbundet slik at flere kan tenke seg å melde seg inn.”

Elisabet ønsker å styrke økonomien, både ved å øke medlemstallet og ved å skaffe sponsorer. “Vi må også se om det er ting vi gjør i dag, som vi enten kan gjøre på en annen måte eller rett og slett bare kutte ut. Vi må bedre både intern og ekstern kommunikasjon og synliggjøre sakene bedre i mediene.”

Som forbundsleder vil hun bruke tid på besøk i kretser og lag og treffe medlemmer. Hun sier vi skal være stolte av forbundet vårt. “Vi kan ikke leve av hva vi i løpet av årene har skapt – det er historie – vi må bidra aktivt i å skape morgendagens samfunn og fremtid,” sier hun engasjert.

Elisabet ønsker at organisasjonen skal bli ledende i kvinne- og familiepolitiske spørsmål. At vi skal være et naturlig valg i debatter der våre saker er på dagsorden. Hun ser frem til å jobbe som forbundsleder, men vet samtidig det er mye å gripe fatt i. “For å skape et best mulig resultat må vi sammen lage en plan vi følger. Hvert enkelt medlem er viktig.”

Fotograf: Line Emilie Sundquist Gjørtz

Kandidater til nestledervervet

Navn: Sonja Kjørslaug
Alder: 63 år
Bosted: Kaupanger, Sogndal kommune.
Sivil status: Gift, 4 voksne barn.

ERFARING FRA K&F:

- * Har gått alle trinn på lagsplan.
- * Internasjonal kontakt i Sogn og Fjordane krets i 2002 – 2006.
- * Kretsnestleder i 2001. 2003 – 2005.

- * Fungerende leder i 2005.
- * Kretsleder fra 2006.
- * Siden 2009 Nordens 2.representant.

Sonja er utdannet Frisørmeister med videreutdanning som Hårolog. Hun er selvstendig næringsdrivende, godkjent som lærebedrift fra 1981.

Hun var Oldermann (fylkesleder) i Sogn og Fjordane Frisørslag fra 1984 – 1994. Det medførte diverse verv både i Yrkesopplæringsnemda og Arbeidsgivarforeningen i samme periode. Hun har avslutta lærebedriften, jobbar i dag 20% som frisør. I tillegg er hun aktivitetsmedhjelper på Velferdssenteret i Sogndal når det er behov for det. Der hjelper hun beboerne på senteret til å delta på diverse aktiviteter som senteret har.

Sonja sier hun er en ja-person av natur. Hun har både tid og mulighet til å jobbe for sakene K&F står for. Hun er både samarbeidsvillig og liker organisasjonsarbeidet. "Lytt – Lær – Gi – Utfør" – det var mitt slagord i yrkeslivet, det er nyttig også i denne sammenheng," sier hun til Kvinner & Familie.

Videre forteller hun at hun aktivt vil arbeide for å synliggjøre K&F sine saker. Få kommende generasjoner til å forstå at dette arbeidet er like viktig og nødvendig for fremtiden som luft og rent vann er for å overleve. "Vi må forbedre kommunikasjonen i alle ledd," sier hun engasjert. "Både intern og ekstern kommunikasjon."

"Vi skaper fremtiden!" er et slagord hun liker og kommer til å bruke.

Navn: Eldbjørg Gunnarson
Alder: 64 år
Bosted: Åsane i Bergen
Sivil status: gift, 2 voksne barn

ERFARING FRA K&F:

- * Sentralstyremedlem og medlem PP-komiteen 2007-2008.
- * Medlem av K&Fs barnehageutvalg på 90-talet.
- * Diverse verv i Tertnes lag fra slutten av 80-talet.

- * Tillitsvern i Bergen og Midthordland krets på 90-talet og 2003 - 2007.
- * 2. nestleder 2008 -2009, representant i PP-komiteen.
- * 1. Nestleder 2010 – okt.2010.
- * Nåværende verv i Tertnes K&F-lag: kasserer i laget, medlem i styringsgruppe og kasserer for Torsdagstreffet og styremedlem i Tertnes Førskole AS.

Eldbjørg Gunnarson er utdannet sekretær, med tilleggstudanning i administrasjon/organisasjon og arkivarbeid, samt 1. avdeling jus og grunnfag i spansk.

Hun har siste 15 år arbeidet som seniorsekretær ved Uni Digital, del av forskningsselskapet Uni Research. Hun sier hun har vært organisasjonsmenneske i "alle år", med mange verv i styre og stell, m.a. med lang fartstid i Bergen ungdomslag Ervingen. På 90-tallet var hun leder i Folkedansgilda Bergen i 5 år, og leder for Bygdelagsnemdi i Bergen på 2000-tallet, også her i 5 år. Hun har også sittet i flere bedriftsstyrer, sist i Vappusbarnehagene.

Dersom hun blir valgt som nestleder ser Eldbjørg frem til å videreføre arbeidet styret har gjort de to siste årene. "Vi har arbeidet med å endre og oppdatere organisasjonen, tilpasset den økonomiske situasjonen og dagens medlemsmasse." Eldbjørg har selv vært med på prosessen og vet at det ikke har vært enkelt, men hun ser positivt på videre arbeid. "Jeg vil være med å få ting på plass," sier hun. "Jeg ønsker også å delta i det politiske arbeidet til forbundet."

Hun ønsker først og fremst å arbeide for å få en bedre organisasjon og økonomi, primært via flere medlemmer, men også sponsorarbeid, for å gi K&F en solid grunnmur for fremtiden. For å få det til mener hun vi må arbeide målrettet for å finne gode strategier for å presentere K&F for nye og yngre medlemmer, synliggjøring og rekruttering. "Vi må ta imot dem som velger å være medlem, dele kunnskap og erfaringer – og så la dem få lov til å drive i sin ånd innen ideene og formålet for K&F."

I et fremtidsperspektiv ønsker hun å gjenopprette K&F som en viktig og synlig aktør i samfunnsdebatten, både lokalt og sentralt mot politikere og media.

"Det er viktig at hele organisasjonen drøfter hvordan vi skal prioritere saker, arbeid og målgruppe. Tidene forandrer seg, og veivalg, arbeidsmåter og prioriteringer endrer seg med den. Vi skal være stolte over å være "K&F-ere!"

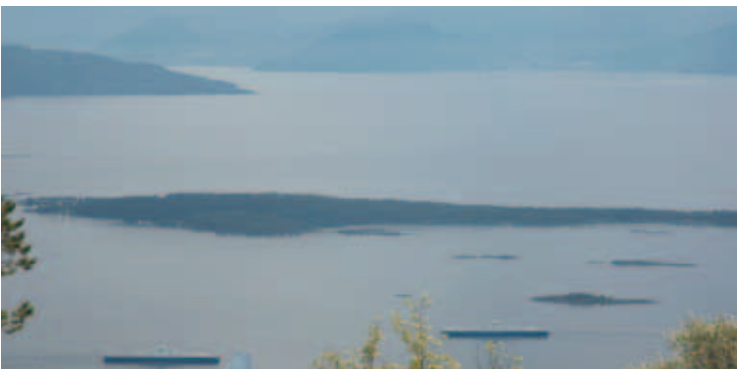
SAMMENLAGT REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2009

RESULTATREGNSKAP	REGNSKAP		BUDSJETT	
	2009	2008	2009	2008
DRIFTSINNTEKTER:				
Kontingenter	1 555 189	1 521 183	1 764 000	1 812 000
Annonser	22 700	29 400	149 000	0
Abonnement	0	4 500	0	5 000
Tilskudd mottatt	270 000	270 000	250 000	200 000
Varesalg	88 244	159 925	100 000	170 000
Andre inntekter/sponsormidler	905 666	593 126	644 000	448 000
Sum driftsinntekter	2 841 799	2 578 134	2 907 000	2 635 000
DRIFTSKOSTNADER:				
Lønn/fremmede tjenester	1 468 331	1 676 436	1 727 000	1 823 439
Forbruk varer	18 271	163 939	80 000	100 000
Driftskostnader	860 979	1 004 680	1 007 000	1 143 000
Medlemsbladet	563 660	298 589	590 000	326 000
Ordinære avskrivninger	23 193	0	0	0
Tap på fordringer	1	182	0	0
Sum driftskostnader	2 934 435	3 143 826	3 404 000	3 392 439
DRIFTSRESULTAT	-92 636	-565 692	-497 000	-757 439
FINANSINNT./KOSTNADER				
Finansinntekter	51 510	94 210	70 000	35 000
Finanskostnader	-3 643	-226 641	0	0
Netto finansinntekter	47 867	-132 431	70 000	35 000
ÅRSRESULTAT	-44 769	-698 123	-427 000	-722 439
EKSTRAORD.KOST/INNT.				
Urealisert aksjeutbytte	0	0	0	0
Urealisert kursoppg. Delphi	0	0	0	0
ÅRSRESULTAT	-44 769	-698 123	-427 000	-722 439

Oslo 25.03.2010

Grete Nordbæk
fungerende forbundsleder

Sissel Freløy
regnskapsfører

SAMMENLAGT REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2009

Balanse pr. 31.12.	2009	2008
VARIGE DRIFTSMIDLER:		
Leilighet	269 603	269 603
Sum varige driftsmidler	269 603	269 603
VARER:		
Varebeholdning	123 369	146 563
Sum varer	123 369	146 563
FORDRINGER:		
Kunefordringer	19 690	74 692
Forskuddsbetalte kostnader	-2 767	87 355
Sum fordringer	16 923	162 047
INVESTERINGER:		
Plass. Delphi (K-likvid)	0	0
Sum investeringer	0	0
BANKINNSKUDD, KONTANTER:		
Kasse, bank	2 666 499	3 334 993
Sum bankinnskudd, kontanter	2 666 499	3 334 993
Sum omløpsmidler	2 806 791	3 643 603
SUM EIENDELER	3 076 394	3 913 206
EGENKAPITAL:		
Egenkapital 1/1	835 341	1 533 464
Årsresultat	-44 769	-698 123
Sum Egenkapital	790 572	835 341
KORTSIKTIG GJELD:		
Leverandørgjeld	36 096	165 345
Skyldig skatt, arb.g.avg., feiep. m.m.	221 884	223 757
Påløpne ikke forf.kostnader	0	0
Forskuddsbetalt kontingent	1 453 438	1 690 785
Ubenyttede bevilgninger, internasj.arb.	93 950	164 627
Ubenyttede bevilgninger, K&F	423 860	727 369
Gave - Egenandel kurs building and running	0	25 000
Vennskapsmynten	2 345	615
Fylkesskattesjefen	-19 752	2 850
Avsatt til landsmøtet	10 000	0
Dobbelte innbet.	64 002	61 188
Avsatt refusjon kontingent	0	16 329
Inngående merverdiavgift	0	0
Sum kortsiktig gjeld	2 285 823	3 077 865
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	3 076 395	3 913 206

Oslo 25.03.2010

Grete Nordbæk
Fungerende forbundsleder

Sissel Frelsøy
regnskapsfører

Saksliste til Landsmøtet 2010

Tid: fredag 22. oktober 2010 – søndag 24. oktober 2010

Sted: Hotell Seilet, Molde

SAKSLISTE

SAK 1	KONSTITUERING
1.1	Godkjenning av innkalling
1.2	Godkjenning av forretningsorden
1.3	Valg av 2 møteledere med vara og 2 bisittere
	1.3.1 Møteledere
	1.3.2 Vara møteledere
	1.3.3 2 bisittere.
1.4	Godkjenning av sakslisten
SAK 2	VALG AV LANDSMØTETS KOMITEER
2.1	Redaksjonskomiteer
	2.1.1 Valg av redaksjonskomité for resolusjoner/henstillinger
	2.1.2 Valg av redaksjonskomité for forslag til endringer i prinsippprogrammet
2.2	To representanter som sammen med forbundsleder undertegner protokollen
2.3	Tellekorps/forslag fra lokalkomiteen
SAK 3	FORBUNDSLEDERS REDEGJØRELSE
SAK 4	ÅRSMELDING/REGNSKAP
4.1	Årsmelding 2008
4.2	Årsmelding 2009
4.3	Regnskap 2008
4.4	Regnskap 2009
SAK 5	VEDTEKTSENDRINGER
5.1	Sak meldt av Sentralstyret: Endring i forbundets organisering.
5.2A	Sak meldt av Sentralstyret: Organisasjonsmessige endringer i K&F.
5.2B	Sak meldt av Sør-Trøndelag krets: Organisasjonsmessige endringer i K&F.
5.3	Sak meldt av Hordaland krins:
	Vedtektsendring: Vedtekter for krets, Alternativ 1 og Alternativ 2.

- 5.4 Sak meldt av Sentralstyret: Disponering av midler ved nedleggelse av krets. Endringer i vedtekter for krets § 7.
- 5.5 Sak meldt av Jar Kvinne- og Familielag, Akershus krets: Vedtektsendring: Landsmøte § 5.
- 5.6 Sak meldt av Sentralstyret: Vedtektsendring: Landsmøte § 5 - landsmøterepresentasjon.
- 5.7 Sak meldt av Nord-Trøndelag krets: Lokal innkreving av medlemskontingenten.

ØVRIGE SAKER

- Sak 6 Sak meldt av Grindvoll og Lunner Kvinne- og Familielag, Vestre Gran Kvinne- og Familielag og Jevnaker Kvinne- og Familielag, Oppland krets: Kontantstøtte.
- Sak 7 Sak meldt av Jevnaker Kvinne- og Familielag, Oppland krets: Kvinnehelse – forebyggende undersøkelse av kvinner, obligatorisk mammografiundersøkelse.
- Sak 8 Sak meldt av Jevnaker Kvinne- og Familielag, Oppland krets: Kvinnehelse – forebyggende undersøkelse av kvinner, obligatorisk underlivsundersøkelse.
- Sak 9 Sak meldt av Vøyenenga Kvinne- og Familielag, Akershus krets: Ja til omsorg – nei til vold. Økt fokus på mobbing.
- Sak 10 Sak meldt av Telemark krets: Saker til Prinsippprogrammet.
- Sak 11 Sak meldt av Modalen Kvinne- og Familielag, Hordaland krets: Opprett lager av matkorn igjen!
- Sak 12 Sak meldt av Bjarnhild Hodneland, Bergen og Midthordland krets: Endring av hvordan K&Fs navn skrives.
- SAK 13 NYTT PRINSIPPROGRAM
- SAK 14 VALG

Kjøkkenbenken

– big business

“Kvinnen skal ikke tilbake til kjøkkenbenken,” sier de og hever pekefingeren. For mange kvinner er nettopp kjøkkenbenken big business.

SKREVET AV LINE KONSTALI

Under 25 prosent av norske gründere er kvinner. Kvinnene satser ikke stort – gjerne enkeltpersonforetak eller bedrifter med få ansatte. Har ikke kvinnene ambisjoner eller ligger andre motiver bak? I USA brukes begrepet ”Mompreneurs” om mødre som etablerer næringsvirksomhet for å få tid til barna samtidig som de bidrar med inntekter.

NORSKE FORHOLD

Mange norske kvinnelige etablerere er også ”mammagründere”. Motivet er å skape sin egen familievennlige arbeidsplass. Siw Ødegaard fra Kvinnesiden.no argumenterer for at nettopp mammagründerne må løftes frem som forbilder for kvinnelige etablerere. Hvorfor skal mannlige forbilder som Røkke og Stordalen sette normen for oss kvinner? I en artikkel i E24! argumenterer hun for at mammagründeren skal løftes frem og støttes, slik at hun kan utvide sin virksomhet. Dette tror hun på sikt vil bidra til økt verdiskapning og skape nye arbeidsplasser.

Nå ønsker flere kvinnelige etablerere å bruke Norges Kvinne og Familieforbund til å knytte nettverk, ta utfordringene på alvor og få økt politisk innflytelse. De snakker om å danne et eget nettlag for såkalte mammagründere.

VIRTUELL ASSISTENT

Ellen Kjenner Johansen er den første i Norge som hopper på en virtuell bølge som har flommet over andre deler verden en lang periode. Spesielt i USA er bruken av *Virtual Assistants* meget

populært. Som en Vituell Assistent kan du jobbe med firmaer hvor som helst i verden hjemme i din stue. For Ellen var dette en ide hun våget å satse på.

“Jeg ble mer kreativ etter jeg ble mamma.” I flere år hadde hun jobbet som sekretær, nå ønsket hun å starte for seg selv. Løsningen ble Virtuell Assistent. “Jeg ønsket å jobbe hjemmefra og søkte på internett etter muligheter knyttet til ulike ”jobb-hjemmefra” konsepter. ”Virtual Assistant” er vanlig i mange andre land, men det fantes ikke et norsk alternativ. Jeg fikk da en idé om å starte dette selv.

ET NYTT SVANGERSKAP, EN NY MULIGHET

Ellen var gravid med nummer 3 da hun startet virksomheten. Det viste seg å gå fint. Hun styrer sin egen hverdag, og firmaet bygges sakte, men sikkert opp. Hun bor på Nesodden sammen med mannen og de 3 barna. De har både venner og familie i nærheten og trives som plommen i egget. ”På Nesodden bor jeg i nærheten av naturen, men har likevel kort vei til byen. Det passer jo helt perfekt!”

NYTT OG UKJENT

Ellen opplever at Virtuell Assistent er en ganske fremmed tanke for mange ledere. Det har vært vanlig å outsource en del tjenester, som for eksempel regnskap, men sekretær og sentralbord-funksjoner er det ikke mange som ønsker å outsource. Likevel tror Ellen dette bare handler om at selve tankegangen må modnes. Det er jo noe helt nytt, men likevel

Line Konstali. Foto Nina Bakke.

ikke umulig å få til. ”Mange firmaer har flere avdelinger og sentralbordet vil da fysisk være langt unna enkelte av avdelingene. I praksis fungerer jo dette allerede, men forskjellen er at en person gjør dette hjemme hos seg.”

FREMTIDSPLANER

Ellens personlige mål for fremtiden er å finne den riktige balansen mellom jobb og familieliv tidsmessig. At det ene ikke går på bekostning av det andre. Bedriftsmessig fremtidig mål er å kunne administrere oppdrag mellom bedrifter og fjern-assistenter. Hun arbeider for tiden med å planlegge dette. Hun trives godt som selvstendig næringsdrivende, siden hun stresser mindre i hverdagen. Å levere barn i barnehage kan være et stressmoment i seg selv, og hun trives bedre når hun kan dra hjem til arbeidet sitt i rolige omgivelser. Hun opplever det som en lettelse å administrere tiden sin selv. Hun er sin egen sjef og elsker det.

NOEN UTFORDRINGER

Noen ganger kan det være litt vanskelig å strukturere seg. Det er lett å finne på andre ting, ofte huslige sysler, når man har hjemmekontor. ”Jeg tror jeg brukte en hel måned bare på å finne en måte å strukturere meg på.” I tillegg savner hun kollegaer. Derfor er nettverk veldig viktig. Hun er opptatt av å komme seg ut av huset hver dag. Få litt dagslys og frisk luft. ”Siden jeg er veldig sosial av meg, trenger jeg å treffe folk litt ofte. Derfor har jeg satt meg som mål å treffe venner eller bekjente minst en kveld i uka. Om det er jobb eller ikke.”

Hun oppfordrer alle som har en drøm om å satse på den. Sjekk med kommunen eller fylkeskommunen om de kjører kurs i etablering, søk på nett for informasjon. Få hjelp til å lage en god forretningsplan og ut i fra den vil du kunne se om ideen din er liv laga.

FRA DRØM TIL FORLAG

Inez Nærup og Veronica Zimmer, gründerne av barnebokforlaget Childrens House, fikk ideen fra en barnehage der de hadde laget sangkort til barna. De fant ut at noe slikt fantes ikke på markedet og slik ble forretningsideen et faktum. ”Jeg lette i bokhandlere for å se etter slike kort. Det fantes ikke. Inez og jeg snakket om å lage kortene selv over kaffekoppen på kjøkkenet.” Veronica snakker engasjert. Hun er nå redaktør i et forlag med internasjonale utgivelser. Land som England, USA, Frankrike og Sverige har åpnet øynene for SHUFFLEbook. De har eksistert i nesten 11 år og de vokser som aldri før.

”I begynnelsen lagde vi bare sangkort. Nå har vi utvidet konseptet. Kul-tur har vært en skikkelig suksess!” Hun snakker om kort med forslag til uteaktiviteter for enhver

årstid. Om å plukke steiner for så å male på dem, lage kandiserte nyperoseblader, flaskeløp i snøen på vinteren eller sykkelløype på våren. Kort sagt morsomme aktiviteter for liten og stor. Og damene i Childrens House bruker produktene hjemme. ”Det har vært spesielt gøy med Kul-tur, for da fikk vi prøve alle disse fine aktivitetene med våre egne barn. På denne måten vet vi at det vil funke for andre foreldre og besteforeldre.”

VI STILLER OPP PÅ DAMEFEBER!

Hvert år arrangerer Elisabet Gulner, gründer av Damebedrift.no, et seminar for kvinnelige etablerere. Hun er forfatter av boken *Kunsten å lykkes – bedriftsetablering for kvinner*. I boken forteller hun hvor viktig det er å løfte frem andre på sin vei til suksess. Hun har også vært en stemme for at kvinnelige bedrifter skal løftes frem og satses på.

MEDLEMSBLADET DELES UT TIL 150 DELTAGERE PÅ DAMEFEBER

I år vil vi være til stede på Damefeber og fortelle om arbeidet vårt. Dersom vi klarer å skape et eget nettlag for mammagründere, er det Ellen Kjenner Johansen som vil hjelpe til å starte denne. Hun kan kontaktes på mail: ellen@virtualassistant.no. Du kan også besøke vårt forum på www.mammanett.no som har en egen gruppe for mammagründere.

*De stolte gründerne
av SHUFFLEbook.*

Syke kvinner lever lengst

Kvinner har høyest sykefravær, opplyste Statistisk Sentralbyrå forrige høst. Er vi svakere, dobbeltarbeidet eller handler det om en større ansvarsfølelse for egen helse?

Norges Kvinne og Familieforbund fikk i oppdrag om å skrive en lederartikkel for magasinet "Kvinnens helse." Vi tok utfordringen på strak arm. Her er artikkelen.

SKREVET AV LINE KONSTALI

"Jeg har vært sykemeldt store deler av svangerskapet," sier hun og legger en pakke med tomater i handlekurven. Vi møtes i matbutikken og har ikke sett hverandre på flere måneder. Nå venter hun barn nummer to og gleder seg. Et skår i gleden var måten arbeidsgiver håndterte svangerskapet. Selv om hun jobbet som sykepleier, var det liten forståelse for at forholdene måtte legges til rette for at hun skulle bli i jobb. "Hvis man ikke kan forvente forståelse fra helsevesenet, hvor skal man da gjøre det?" sier hun og rister oppgitt på hodet. Som frisk gravid havnet hun i sykefraværstatistikken.

"Her kan du bare jobbe 8-16. Hvordan du organiserer din hverdag, er ikke vårt anliggende. Vil du ha jobben?" Etter å ha gjennomgått et jobbintervju i en større bedrift ble jeg tilbudt stillingen. Jeg sa nei. De anerkjente ikke omsorgsforpliktelsene jeg og mannen min hadde i hjemmet. Siden vi fikk barn under studiene var vi vant til en fleksibilitet som var gull verdt og gevinsten var mye tid til barna. Dette ønsket vi å ta med

oss i jobbsammenheng. Stolt og glad fortalte jeg dette på jobbintervjuet. Hun som intervjuet meg ble taus.

GRAVIDE OG MØDRE SYKEST

Kvinner med barn har høyere sykefravær enn barnløse, viser en undersøkelse publisert av forskeren Birgitta Floderus ved det Karolinska Institutet i Stockholm. Kvinner som jobber heltid stresser mer, sover dårligere og synes at hverdagen er vanskelig. Manglende likestilling og slappe menn får ofte skylden, svært få snakker om forhold på arbeidsplassen.

6 av 10 gravide sykemelder seg. Og hvis en graviditet ikke er en sykdom, hvorfor blir da så mange gravide sykemeldt? Dersom arbeidsgiver ikke ønsker å imøtekomme kvinnen, blir sykemelding eneste løsning. Den blir et uttrykk for en mors omsorg for sitt ufødte barn, siden forholdene på arbeidsplassen ikke er ideelt for barnets utvikling og mors fysiske eller psykiske helse.

KVINNER OG ARBEID

I følge Nina Amble, seniorforsker ved

Tilbake til samfunnet?

SKREVET AV GUNNHILD CORWIN

Hva betyr det at sykemeldte, uføretrygdte, trafikkskadde og mennesker i sorg skal tilbake til samfunnet? At innvandrere og fysisk eller psykisk handicappede skal integreres i samfunnet? Betyr det at de som er syke, skadde, handicappede og etterlatte er *utenfor* samfunnet? Og i så fall, hvor er de? Hvor hører de hjemme? I en egen bås? På et eget sted? I en egen verden? I *sin egen* verden? Betyr det at samfunnet ikke har plass til syke, uføre, sørgende, eller gamle for den saks skyld? Og at de må skynde seg å bli ferdig med sin elendighet før de kommer tilbake igjen?

Er vårt samfunn så opptatt av

vellykkethet, god helse, ungdom, ungdommelighet, glatt og friskt at alle andre faller utenfor? I så fall tror jeg vi alle, før eller senere, kommer til å befinne oss utenfor. En trendy helseguru påstår at om vi spiser hvetegress er det ingen grunn til at ikke vi alle skal kunne bli 120 år. Men er det virkelig det vi vil? Og selv da vil vi jo falle utenfor til slutt, med mindre vi dør brått, som friske, ungdommelige 120-åringene. Og hva da med våre pårørende, som vi jo må håpe sørger, litt i alle fall? Vil de falle utenfor, for så å skulle integreres i samfunnet så snart som mulig etterpå?

Vi snakker om verdige eller uverdige liv. Vi snakker om uverdige alderdom, uverdige sykdom, uverdige demens, eller

Arbeidsforskningsinstituttet, lurer vi oss selv når vi utelukkende ser på kjønn. Det norske arbeidsmarkedet i seg selv er kjønnssegregert, og kvinner finner seg i yrker der vakter, turnus og ubekvem arbeidstid er en del av hverdagen. I jobber der du hele tiden må stå ansikt til ansikt med kunder eller pasienter og der det er lite rom for å trekke seg tilbake for å slappe av dersom man blir sliten. Bjørgulf Braanen i Klassekampen tror kvinner velger sykefravær når tidsklemma tar dem.

LEVER LENGST

Det høye sykefraværet kan også skyldes det mange ser som en positiv kvinnelig egenskap. Kvinner har tradisjonelt en lavere terskel for å melde fra om plager og får lettere aksept for sin rolle som syk enn menn. Når menn omsider tar sykdomssymptomer på alvor er det ofte for sent. Denne varsomheten blant kvinner ser ut til å påvirke levealderen, som i følge SSB er 5,5 år høyere enn menns. Arbeidsgiverne kan derfor klappe oss på skulderen, tilrettelegge og være fornøyde. Ikke bare lever vi lengst – vi har også høyest utdanningsnivå i Norge i dag.

uverdige død. Men verken sykdom, alderdom, demens eller død er uverdige, i seg selv. Det er vi som gjør det uverdige, ved å ikke akseptere det som en naturlig del av livet. Det blir noe sykt med et samfunn som ikke godtar alderdom, død, sorg og sykdom, det være seg mental eller fysisk. Det blir umulig å leve i et sånt samfunn. Det blir i hvert fall umulig å lykkes. For alle kommer vi, før eller senere, i nærkontakt med disse tilstandene. De er jo et resultat av liv.

Vi bruker så mye energi på å lete etter helse, glattere hud, hvitere tenner, evig ungdom og vellykkethet at vi glemmer å leve det livet vi har. Når blir vi friske nok, ungdommelige nok, vellykkete nok? Vi har ett liv, uansett

om vi liker det eller ikke. Vi kan like gjerne leve det. Vi kommer ikke til å få noe nytt liv, uansett om vårt eget er bedritent og naboens er supert. Mange har vist at det er fullt mulig å leve et godt og verdig liv med sykdom, smerte, sorg, handicap eller alderdom. Jeg vil sågar påstå at noen av disse lever et bedre liv enn vi som løper oss ihjel etter gull og grønne skoger, som formodentlig ikke en gang finnes. Nei, folkens, la oss leve det livet vi har, og ikke det vi synes vi burde hatt eller kunne hatt, *“fordi vi fortjener det”*.

Og la oss slåss for et ekte, levende samfunn, som har plass til alle. Et samfunn ingen trenger å komme tilbake til, eller integreres i, fordi de allerede er en naturlig del av det.

Tips!

JOBB REDUSERT!

Når besteforeldrene våre kunne klare seg på en inntekt, kan vi klare oss med to deltidsstillinger. Ved at begge foreldre går ned i redusert stilling vil det frigjøres mer tid til venner og familie. Dette er bra for helsen.

IKKE PRESS DEG SELV TIL JOBB NÅR SYKDOMMEN TAR DEG

Det finnes mange som ligger på kirkegården som har vært uerstattelig på jobb. Når du er syk, er det alltid en som kan erstatte deg, men ingen kan erstatte en mor eller far.

Forløs personlig vekst og bygg gode relasjoner!

Trykket med tillatelse fra pappamagasinet Far og Barn

TEKST: FRED JOHAN ØDEGÅRD

Gjennom flere år har Bernt André Torgussen holdt sine fengslende foredrag under tittelen

HJEMMESEIER. Nå er dette aktuelle budskapet endelig samlet i bokform. På en innsiktsfull, lettfattelig og praktisk måte leder han deg gjennom livsforvandlende sannheter om personlig vekst, liv og relasjoner: Her berøres spørsmål som:

- Hvordan finner jeg ut hva jeg virkelig ønsker i livet?
- Hvordan kan jeg finne indre ro, mot og styrke til å mestre en hektisk hverdag?
- Hva gjør vi som foreldre når vi ikke er enige om grensesettingen, og metodene for barneoppdragelsen ikke fungerer?

- Hvordan bevarer vi kjærligheten og gløden i forholdet, år etter år?
- Hva gjør jeg for å komme meg videre etter motgang og nederlag?

Hvert kapittel tar for seg et aktuelt tema som vil bidra til å gi deg *hjemmeseier*. Disse følges opp med kraftfulle spørsmål og modeller til refleksjon og samtale.

Boken vil hjelpe deg til å oppdage og forløse ressursene du bærer på, og gi deg noen redskaper som kan skape en himmelvid forskjell i livet ditt, om du bruker dem. Slik blir *hjemmeseier* en håndbok til vekst og utvikling du kan ha glede av i mange år fremover.

«Hver og en har en indre kreativ ressurs som gjør oss i stand til å overvinne nær sagt ethvert problem, om vi våger å ta den i bruk»
– Bernt André Torgussen.

Dei gamle kvinnene

Av Åse Marie Nesse

Sterkare enn alle
er dei gamle kvinnene
dei kan bere sju vaksne søner
på strakt hjarta
løfte opp ein fallen sjømann
me sine krokete fingrar
falla i bøn

og utan å klage
kan dei vake under vekta av
ein gjennomsnitts småby
med blytunge sorger
som søv

Sterkare enn alt i verden
er dei gamle kvinnene
dei lever av luft og einsemd
riv av kalenderen med stor ro
og greier nesten
å overvinne døden

Rettighet eller belastning?

TEKST: LINE KONSTALI

Synet på kvinner i arbeidslivet har i løpet av 1900-tallet vært i en utvikling både kulturelt, økonomisk og ideologisk.

ARBEIDSVILKÅR ETTER INDUSTRIALISERINGEN

De første fabrikkene oppstod i midten av 1800-tallet og besto hovedsakelig av maskindrevne veverier og spinnerier. Disse arbeidsplassene domineres av kvinner. Først ved begynnelsen av 1900-tallet ble mannsindustrien større enn kvinneindustrien. Perioden bærer preg av lange arbeidsdager, dårlig lønn og dårlige arbeidsforhold.

Kvinner arbeidet under dårligere vilkår enn menn. På landsbygda og langs kysten arbeidet kvinner, menn og barn i fellesskap for å bidra til at alle fikk mat, helse og et godt hjem.

Økt urbanisering og industrialisering økte kjønnsforskjellene og skapte samtidig et større klaseskille mellom arbeidere og funksjonærer. De typiske kvinneedominerte arbeidsplassene på den tiden var store anlegg med dyr maskinpark og en stor arbeidsstokk. Kvinner var også mye brukt som tjenestefolk.

For fag- og håndverksarbeidere ble det etter hvert skapt en kultur der det å ha en hjemmeverende hustru ga status. Idealet var en familie med mannen ved dreiebenken, kvinnen bak kjøkkenbenken og barnet på skolebenken. Arbeidende kvinner var

gjærne ugifte eller hustruer av syke, døde eller arbeidsløse menn. En ekte kvinne arbeidet bare hvis hun måtte.

FRA HUSMOR TIL YRKESKVINNE

På 30-tallet oppsto en del litteratur og tanker rundt husmorrollen. Hjemmet skulle forandres til en type arbeidsplass for kvinner. Husmorrollen ble profesjonell på linje med annen type arbeid. De nye leilighetene ble mer praktiske og finstuen ble omdøpt til dagligstuen. Et fokus på kosthold, ernæring og hygiene var noe av kunnskapen en husmor skulle sitte inne med. Under krigen måtte derimot flere kvinner ut i jobb, siden mennene var i kamp. Dette får en brå snuoperasjon på 50 og 60-tallet, som gjerne kalles for husmorens glansdager. 50-årene var preget av oppgang og arbeid til alle, men bare 5% kvinner var en del av arbeidslivet. På den tiden var kjønnsrollemønsteret ganske klart: kvinnens arbeidsplass var hjemmet, mens mannen var på jobb. På denne måten sikret man at enhver husholdning fikk i allefall en inntekt. Allerede på 60-tallet utfordret radikale kvinnebevegelser det bestående kjønnsrollemønsteret, men det var først på 70-tallet de fikk gjennomslag. Vekst i tjeneste og omsorgsnæringer gjorde etterspørselen etter kvinnelig arbeidskraft større. Det ble også en større sosial aksept for å være kvinne og i jobb. Det ble ikke lenger sett på som en kvinnes privilegium å stelle hjemmet.

EN KVINNELIG STATSMINISTER. I begynnelsen av 1980-tallet ble kvinnekampen en del av politikken. Norge fikk sin aller første kvinnelige statsminister, Gro Harlem Brundtland, som innførte gode permisjonsordninger, samt økte bevilgningen til barnehageutbyggingen. Etter noen år overtok Høyres Kåre Willoch, men da Gro nok en gang ble statsminister i 1986 kunne hun stolt presentere 7 kvinnelige statsråder. Kvinnene hadde på den tiden oppnådd en langt høyere makt og innflytelse enn tidligere generasjoners kvinner.

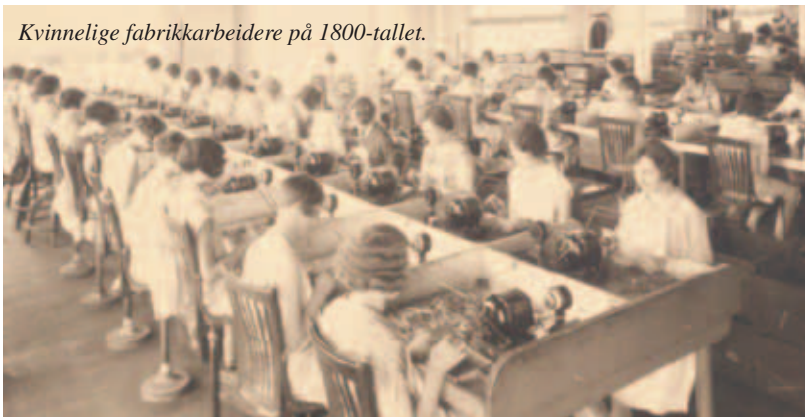
Norge har fortsatt den dag i dag det mest kjønnssegregerte arbeidsmarkedet i Nord-Europa. Kvinner har tradisjonelt hatt en større tilbøyelighet til å velge utdanning og yrke innenfor service, helse og omsorgssektoren. Det har vært enklere for kvinner å bryte mannsbarrierer enn det har vært for menn å gå inn i typiske "kvinneyrker." Det har også i løpet av årene blitt flere kvinner som velger fulltidsarbeid fremfor deltidsarbeid.

I de senere år har fokuset på farsrollen og mannen som omsorgsperson bidratt til å forandre synet på den moderne mann. Du finner i dag flere menn i kvinneedominerende yrker, som for eksempel førskolelærere og hjelpepleiere.

Forskning viser at likestillingen fungerer fint på hjemmebane når det kommer til plikter i forhold til barna. Like mange fedre som mødre er hjemme fra jobb når barnet er sykt. Når det kommer til husarbeid er det fortsatt mange kvinner som oppgir at de opplever det som urettferdig at de tar den største arbeidsbyrden hjemme. Kanskje ligger noe av forklaringen på at flere kvinner velger redusert stilling her.

Kilde: Statistisk Sentralbyrå, *Kvinner selv. Bilder av kvinner i arbeid ved Gjertrud Sæter utgitt 1998 og Kvinner i arbeidslivet ved Erlend Foss Hauer utgitt 2000*

Kvinnelige fabrikkarbeidere på 1800-tallet.

Fra prestasjonsprinsesse til dronningen på Hvalstad

Langt ute på landet, nærmere bestemt Hvalstadåsen i Asker, har Ellen Vahr funnet sitt lille paradisi.

TEKST: LINE KONSTALI
BILDER: GURO LINSKOV

Villa Hvalstad er en inspirasjonsoase – der kvinner kommer fra øst og vest for å finne tilbake til seg selv. Etter mange år i næringslivet kom hun til et viktig vendepunkt og en erkjennelse. “Jeg møtte den berømte veggen og begynte å reflektere over om jeg virkelig levde livet mitt sant. Ved å stoppe opp fant jeg ut at det var så mye i meg som forble ubrukt og at jeg var fanget i en dyktighetsfelle som jeg ønsket å komme ut av. Det er synd at de fleste mennesker ikke reflekterer over hva som er viktig i livene deres før det går så langt.”

ELLEN VAHR VAR EN SUKSESSRIK FORRETNINGSKVINNE

Identiteten lå i visittkortet i flere år. Som hamster i et hjul hastet hun av gårde og ble forfremmet, fikk lønnsforhøyelse, skryt og forfremmelse igjen. “Jeg ble en prestasjonsprinsesse. Livet mitt handlet om å være vellykket. Å tilfredsstille ytre forventninger som gjorde at jeg fortrenget hvem jeg egentlig var.” Ellen tok ikke hensyn da kroppen ble sliten og overså alle signalene som kroppen i mange år prøvde å gi henne. Pliktoppfyllelse fortsatte hun i samme tempo. En dag sa det stopp. Det var i følge Ellen noe som “bare måtte skje.” Endelig ble hun nødt til å gå inn i kjernen av seg selv. Hvem var hun? Hva ville hun med livet sitt? Og hvilke verdier var viktige for henne? På denne tiden oppsøkte hun en coach. I begynnelsen ble hun provosert og litt redd over at denne coachen spurte henne direkte om hva hun egentlig ville med livet sitt. Å jobbe med seg selv mente hun på denne tiden grenset til

egoisme. Etter hvert fant hun ut at å ta tak i seg selv, sine handlingsmønstre og valg var noe av det minst egoistiske hun kunne gjøre. “Jeg fant ut at den viktigste verdien for meg var ro. Dette hadde jeg jo ignorert i alle år. Livet mitt var alt annet enn rolig.”

JEG MØTER HENNE I TRIVELIGE LOKALER PÅ VILLA HVALSTAD Titter ut av vinduet og ser hester på et jordet. De beiter fredelig eller ser ut i luften. Rundt Villa Hvalstad er en vakker hage. En gammel erverdig villa der flere prestasjonsprinsesser kan finne fred i sjelen. Flykte fra seg selv eller kanskje heller finne tilbake til seg selv? Ellen er ikke tvil om at mange i dagens samfunn lever et overfladisk liv og at flere ville ha glede av å stoppe opp og finne ut hva de egentlig vil med livene sine. At det finnes ulike talenter, kvaliteter og personligheter som fortjener å komme frem. Engasjert snakker hun om hvordan vi kunne ha fått et bedre næringsliv dersom potensialet i hvert enkelt menneske ble benyttet fullt ut og lyst og kreativitet fikk blomstre. “Jeg merker en skremmende utvikling i dagens arbeidsliv. Det virker som om kravene er tøffere. Kvinnene som kommer til meg blir yngre og yngre. Noen av klientene er faktisk under 30 og likevel har de allerede møtt veggen. Tidligere var dette først et fenomen da man hadde passert 40-tallet. I dag skal man liksom prestere bra på alle livets områder – jobb, hjem og fritid. Det sier seg selv at dette ikke går. For mange kvinner er det et mareritt å følge dette løpet – de blir syke av det.”

Blant Ellens klienter er det mange kvinner som ønsker bedre balanse mellom hjem og jobb. Noen trenger

bare moralsk støtte for å være hjemmeværende på fulltid noen år eller gå ned i redusert stilling. “Slike valg er for mange kvinner i dag problematiske og de frykter ofte negative reaksjoner. Å jobbe fulltid og prioritere karriere er en dominerende norm i vårt samfunn. For de som av ulike årsaker ønsker å trappe ned kan det være et verdivalg som i enkelte tilfeller de føler at de må forsvare.”

Å BLI COACH ER INGEN ENKEL UTDANNELSE Å TA

Ellen er en av de mest profilerte coachene i Norge. Hun jobber også som mentorcoach for kommende coacher. Hun er utdannet ved “The Coaches Training Institute” som har en godkjent avdeling i Oslo. Her kommer det forelesere fra hele verden og underviser. Coachingen er underlagt strenge retningslinjer – både etisk og faglig. “Det er viktig å undersøke om coachen er sertifisert. Det finnes enkelte useriøse aktører i bransjen,” sier Ellen. Hun har dekket på et fat med nystekte rundstykker med pålegg. De er kjøpt ved den lokale bakeren. Vi sitter over kaffekoppen mens Ellen fortsetter å snakke engasjert om yrket sitt. Om gleden over å jobbe med mange spennende klienter og løse opp i mønstre som for mange har bidratt til ubevisste valg og handlingsmønstre i livene sine. “Ved å ta tak i seg selv og sine egne mønstre, vil man også lettere kunne forholde seg til sine relasjoner. For mange er denne form for personlig vekst noe som har en positiv påvirkning på alle livets områder.”

Hun understreker derimot at coaching ikke er det samme som terapi. Dersom noen ringer og hun merker at personen trenger behandling i psykiatrien er hun

rask til å gi beskjed. ”I coaching ser vi på klientene som resurssterke, kreative og hele mennesker som har alle svarene inne i seg selv og som ønsker en positiv endring i livet sitt. Coachen stiller bevisstgjørende spørsmål slik at klientene selv kan hente frem svarene. Coaching handler om den du er her og nå, om mestring, positivt fokus og er alltid målrettet. Terapi handler om å se tilbake, stille en diagnose og så foreta behandling. Det er forskjellen.”

SOM COACH ER HUN OPPTATT AV Å HA KLIENTEN I FOKUS

International Coach Federation har etiske retningslinjer som sertifiserte coacher er pålagt å følge. Det er viktig at man som coach er trygg og avklart slik at man klarer å skille mellom eget liv og klientens liv.

En coach jobber med 5 hovedspørsmål: 1) Hvor/Hvem er jeg i dag? 2) Hvor vil jeg (målet)? 3) Hva hindrer meg i å nå målet mitt? 4) Hvilke muligheter har jeg til å nå målet mitt? 5) Hvordan kommer jeg meg til målet mitt?

Ellen står nå foran en tavle og illustrerer hva hun jobber med. Skrittvis forklarer hun hvordan klientene følges opp. Ved hjelp av samtaler og bevisstgjørende hjemmeoppgaver skal coachingen føre til personlig vekst. Hun understreker at dette ikke handler om overdreven dyrking av jeget og selvet. Klienten må ofte ta tak i negative sider ved seg selv – dette er ikke alltid enkelt. “Vi har alle inngroddede handlingsmønstre og tankerekker som påvirker oss i hverdagen. Disse er en del av vår oppvekst og vi er i løpet av årene blitt formet som personer på godt og vondt. Jeg forsøker å hjelpe klientene mine til å skrelle løken lag for lag. Så kommer man til slutt inn i kjernen.” Ved hjelp av en ny illustrasjon forklarer hun at for å komme inn i kjernen må noen først passere det hun kaller for ildringen. Det er her mange gir opp og går tilbake i gamle handlingsmønstre. Det kjente er ofte det trygge. Forandring kan for enkelte være en krevende prosess, men likevel så tilfredstillende når man begynner å føle at man lever livet etter sine verdier og sitt eget hjerte. “Alle mennesker har denne muligheten til å bygge sin egen selv-

følelse og finne sin egen kjerne med kreativitet, energi og pasjon. Da vil du finne en helt annen trygghet og gjøre deg bedre rustet til å takle hverdagen, relasjonene dine og alle livets opp og nedturer.”

En coach stiller bare spørsmål og gir ikke konkrete råd. De skal hjelpe personen selv å finne løsningen på det de søker etter. Klientene har ulike ønsker – noen ønsker å følge sine drømmer, andre har fulgt dem, men trenger støtte fordi det ikke var så enkelt. Andre kommer av enklere grunner. At de ønsker å få en hobby, en større mening med hverdagen eller rett og slett en god samtalepartner i et veiskille i livet.

Etter å ha pratet løst og fast i nesten halvannen time følger jeg nesten at jeg fikk litt coaching og livsvisdom med på kjøpet. Ellen ønsker å vise meg resten av lokalene sine. I et større rom møtes flere

kvinner til inspirasjonssamlinger. Også her er ro og stillhet noe som er i fokus. Ellen er i et stort nettverk av kvinnelige etablerere og hun har vært en inspirator for mange.

Slik er altså historien om prestasjonsprinsessen som etter hvert ble dronningen på Hvalstad. Men denne gangen fulgte hun hjertet sitt. Det utgjorde den store forskjellen. Derfor drives hun hele tiden av lyst – i både medgang og motgang. “Det høres ut som en floskel, men jeg fant meg selv. *Hvem er Ellen?* ble det viktige spørsmålet.”

Derfor har hun ikke lenger identiteten sin i et visittkort.

“Det er ikke egoistisk å sette seg selv i sentrum av sitt eget liv. Fra sentrum ser du alt untatt sentrum.”

Sitat David Kvæbek

Møte med en gruppe fra MIZY, Seoul Youth Center

TEKST OG BILDE: GRETE NORDBÆK

28. juli 2010 hadde vi besøk av denne herlige gjengen. Dette er skoleelever som kommer sammen fra flere forskjellige steder utenfor hovedstaden Seoul for å være med i et studieopplegg som lærer dem til å bli globale ledere.

De har tilbrakt flere møter sammen og har laget en egen bok om det temaet de arbeider med.

Disse elevene hadde Norge som sitt hovedmål og hadde laget spørsmål om: kvinnens rettigheter, mammarollen, fødselsomsorg, om barn og arbeid.

De fortalte om egen skolegang, hverdagsliv og hva de tenkte om framtiden. De går på privatskole etter vanlig skoledag for å lære mer engelsk. Så er det tid for lekser, spising og leggetid. De var opptatt av hva vi visste om deres hjemland, og vi snakket mye om miljø og mattradisjoner.

Deres Youth Leadership Training Program inngår i The MIZY Center, som er et Koreansk nasjonalt sted for kultur og global forståelse som åpnet i 2000 av The Seoul Metropolitan Government.

De var en gruppe på 7 personer samt en tolk fra deres eget hjemland som studerer psykologi på Blindern. Det er alltid hyggelig og interessant å få være med å treffe mennesker fra andre land og kontinent og lære litt om deres hverdag og være til hjelp med spørsmål som hører inn under vårt forbund sine saker.

Global Youth Leadership Training Program

Obama om barneoppdragelse

TEKST: LINE KONSTALI

Barack Obama vokste opp uten en tilstedeværende far. Han har derfor som voksen sett det som viktig å være den personen for sine barn han selv savnet. Han formidler til det amerikanske folk at farsfiguren er viktig i barnas liv og at dagens fedre må forstå sin rolle.

I TILLEGG KOMMER HAN MED GODE RÅD OM BARNEOPPDRADELSE:

- 1) Vær en god rollemodell. Gå foran som et godt eksempel for dine barn. Når vi har forventninger til dem, må vi stille høye krav til oss selv.
- 2) Lær barna å verdsette empati. Evnen til å stille seg selv i andres sko og å se verden gjennom deres øyne.
- 3) Vi må lære våre barn at vi ikke blir sterke ved å holde andre nede, men ved å løfte andre opp.
- 4) Gi barna håp og fremtidsstro.

(Kilde: Pappamagasinet Far og Barn)

Er du gravid? Flytt til Norge!

Redd Barnas årlige tilstandsrapport har slått fast at ingen land slår Norge når det gjelder velferdsordninger for mor og barn. Norge plasseres foran land som Sverige, Australia og Island. Nederst på listen kommer Afghanistan. Faktorer som risikoen for å dø under fødselen, andel kvin-

ner som bruker moderne prevensjon, andel fødsler med utdannet helsepersonell til stede, svangerskapspermisjon, andel skrive- og lesekyndige, andel kvinner i regjeringen og antall barn som dør før fylte fem år bestemmer hvor godt Norge og andre land ligger i løypa.

Selvom dette er en god nyhet for nordmenn, bør likevel fokuset ligge på de fattige landene og deres mangler, mener Tove R. Wang fra Redd Barna.

Kilde: Redd barnas hjemmesider

Når det er vanskelig å være foreldre

K&F inviterte politikere og fagfolk til lunsjmøte om forebygging og omsorg. Å hjelpe 100 familier koster det samme som én institusjonsplass - har vi råd til å la være?

Inger Lise Hansen, Øyvind Håbrekke og Live Husan fra KrF lyttet og stilte spørsmål om hva de som politikere kunne gjøre.

Heidi Brynhildsen og Johnny Ritlef fra Kirkens Bymisjon snakker om hvor vanskelig det er å få støtte fra landets politikere til viktige tiltak for barns oppvekstvilkår.

SKREVET AT ELDBJØRG GUNNARSON

Onsdag 23.6. inviterte K&F til lunsjmøte om temaet. Den umiddelbare bakgrunnen var informasjon om Kirkens Bymisjons lavterskeltilbud "Nanna Maria" som legges ned fra 30.6.2010. Dessuten presenterte redaktør Line Konstali boka si "Ikke bare mamma".

Deltakere var nestleder Inger Lise Hansen, Øyvind Håbrekke og Live Husan fra KrF, Heidi Brynhildsen og Johnny Ritlef fra Kirkens Bymisjons senter for barn, unge og familier (FORUS), Bente Nymoen og Berit Helde fra Amatheia, Liv Skjeggstad fra Menneskeverd. Initiativtakere var fungerende forbundsleder Grete Nordbæk og redaktør Line Konstali.

FOREBYGGING OG OMSORG

Innlegg og diskusjon dreide seg bl.a. om at vi kan ikke forebygge alt, vi lever i et godt samfunn for de fleste, og det er faktisk normalt at man får skrubbsår på vår vei gjennom livet. La ikke det å bekymre seg bli en "vekstnæring"!

Mammarollen har endret seg enormt i senere år, og far er blitt mer nærværende - eller borte. Samtidig er vi blitt mer usikre som foreldre.

FORUS framhevet at jo tidligere man kan fange opp de som har problemer, jo mindre skade er skjedd og mindre innsats kan det kreve i de fleste tilfeller. Det er også viktig å ha tilbud som folk kan oppsøke på eget initiativ, ikke vente til de har fått "klientstatus" i det offentlige systemet. Barnevernet er for mange "den store stygge ulven", men de fleste som har hatt kontakt, sier at de har fått god hjelp.

UNGE MØDRE

Redaktør Line Konstali spurte om hvilken støtte vi gir til unge mødre og foreldre, basert på intervjuene i boka hennes. Samfunnet i dag har et sett "regler" om når det passer å få barn, og det er ikke når det fysisk og aldersmessig passer best. Både som enkeltmennesker og som samfunn har vi lett for å fordømme de som enten velger å få barn tidlig eller "bare" får det. Konkret hjelp og støtte sitter ofte langt inne.

De fleste aborter tas av unge kvinner, 20-24 år, ofte av økonomiske grunner. Føler de at de står alene, er valget ofte abort. Hvor er støtten, både rådgivning, økonomisk og sosialt?

Amatheia gir råd både til unge og voksne, mødre og par, om hvilke

alternativ som finnes ved uplanlagte svangerskap, og hvilken praktisk og økonomisk støtte som finnes. Alle har rett på støtte og respekt, uansett hvilket valg de tar.

Menneskeverd prioriterer informasjon, forebygging og holdninger både for ungdom, skoler og helsepersonell.

Politikerne lyttet og stilte spørsmål. Løfter ga de ikke, men de fikk i alle fall med seg mye viktig informasjon.

Redaktør Line Konstali snakker om unge mødres situasjon.

Norges Kvinne- og familieforbund i mediene

Omsorgslønn må få statusheving

Takk til Johs J. Vaag som i Adresseavisen 14. juli tar opp hansken.

Omsorgslønn har vært og er fortsatt en kampsak for Norges Kvinne- og Familieforbund. I 1986 vedtok Stortinget Lov om omsorgslønn, som sier at alle norske kommuner må ha en egen budsjettpost for omsorgslønn, - uten krav om noen budsjettsum.

Pass og stell av institusjons-trengende blir utført av mange pårørende i hjemmet. Fakta er at ikke alle ønsker å leve livet sitt på en institusjon, og vi mener at det må være en menneskerett å få tilbringe dagene i eget hjem der det er mulig. Mange sykmelder seg for å ta seg av sine syke ektefeller.

Omsorgslønn etter godkjente lønnsregulativ mener vi er et godt virkemiddel for å få dette til. Det beste ville være om omsorgslønningen ble administrert av NAV, slik at de

samme retningslinjene blir fulgt over hele landet.

Omsorgslønn gjelder ved pass og stell av sterkt pleietrengende. Ved en statusheving av omsorgslønn kunne det kanskje vært aktuelt for foreldre med kronisk syke barn eller funksjonshemmede barn å kombinere omsorgslønn med deltidsarbeid.

Det er satt ned et utvalg som skal vurdere ordningen for pårørende som tar seg av tunge omsorgsoppgaver over tid. Vi ønsker utvalget med professor Steinar Westin lykke til!

*Norges Kvinne- og Familieforbund
Nord-Trøndelag krets*

Pårørende-permisjon

Takk til Helge Røed som kom med et nytt forslag til løsning av omsorgsoppgavene for eldre. "pårørende-permisjon"...den har vi ikke tenkt på.

TEKST: EVA OUSBEY

Norges Kvinne- og Familieforbund har i årtier kjempet for oppvurdering av hjemmebasert omsorgsarbeid.

Omsorgslønn for pass og pleie av eldre hjelpetrengende var vårt første mål dengang en sykehjemsplass kostet kr. 140.000,- i året mens pårørende slet seg ut i pleie av sine egne gamle og syke uten offentlig hjelp, støtte eller anerkjennelse.

Tiden var ikke moden for vårt forslag. Eldrebølgen var en fjern trussel.

Mye viktigere for statsminister Gro Harlem Brundtland var full barnehage-

dekning innen år 2000. Så foreslo vi kompensasjon for småbarnsforeldre uten barnehagetilbud. Barnehagene fikk jo offentlig støtte. Først tente Frp på forslaget. Krf kom på banen og resultatet ble kontantstøtten. Ikke helt hva vi hadde i tankene, men et stykke på vei og et lite hvileskjær for en regjering på desperat leting etter full barnehagedekning.

Vårt forslag om private familiebarnehager fikk også gjennomslag i denne desperate situasjonen. Det ble familiebarnehager i hver grend og etter hvert er private barnehager lønnsom forretning.

Så kom omsorgslønningen for pårørende med tyngende pleie og pass. Dog ikke spesielt rettet mot eldre pleietrengende. Det ble forskjellige kommunale ordninger innenfor altfor stramme budsjett og derfor ikke alltid tilfredsstillende for

brukerne. Dette mener vi må organiseres gjennom NAV og være likt over hele landet.

Permisjonsordning for yrkesaktive pårørende er et stykke på veien mot omsorgslønn.

Frikjøpt tid i en prekær situasjon på samme måte som foreldre-fri ved barns sykdom.

Dette kan være begynnelsen til et fornuftig samarbeid mellom offentlig og privat pårørende-pleie. Det er helt sikkert at behovet for mange forskjellige løsninger vil tvinge seg frem når eldrebølgen slår inn for fullt. Våre politikere bør være takknemlige for alle gode forslag som kommer fra "gras-rot" og regjeringen bør være lydhør for alle innspill.

*Eva Ousbey
Mandal Norges Kvinne- og
Familieforbund i Vest-Agder*

Fra husmor

TEKST: LINE KONSTALI

Therese ønsker at husmorvikaren skal gjeninnføres. Etter fødselen var hun svært syk, men fikk ikke hjelp.

Yrkesgruppen husmorvikar startet i 1947 etter initiativ fra tidligere Husmorforbundet. Det ble innført statlig tilskudd og utarbeidet en normalplan for virksomheten. I 1960 fikk rundt regnet 50 000 familier hjelp. Etter hvert som kvinner skulle inn på arbeidsmarkedet, ble husmorvikaren erstattet av sosiale ordninger som barnehager, pappapermisjoner og annet. Personlig hjelp utover det er nå lagt til pleie- og omsorgstjenester.

Lille Elliot er blitt 16 måneder. Han ligger fornøyd i sengen sin og sover mens Therese møter meg på kafe. Vi snakker om den første tiden som småbarnsmor. Det var alt annet enn enkelt. Under graviditeten slet hun med bekkenløsning og ryggsmarter. Hun utviklet ryggprolaps. "Jeg måtte gå på knærne den første tiden etter fødselen, så vondt hadde jeg," sier hun over en kaffekopp.

"Men barnet har jo en far," fikk hun høre da hun ringte til bydelen om hjelp. Problemet var bare at far, som jobber frilans, kan ha oppdrag der han reiser og blir borte i flere dager. "Han har muligheten til å være 100% tilstede når han er hjemme, så dette er i utgangspunktet ikke et problem, men da jeg ble så syk, var det vanskelig."

Therese fikk råd både av lege og fysioterapeut om å trappe ned og ta livet med ro. Hun skulle løfte minst mulig,

Therese og Elliot.

Ønsker et alternativ til barnehage

TEKST: LINE KONSTALI

Brenna-utvalget vil denne høsten levere et forslag til et alternativt pedagogisk opplegg for de foreldrene som ikke ønsker barnehage til barna sine. I følge en NOVA-rapport utført av forskeren Marie Louise Seeberg er foreldrene som holder sine barn hjemme fra barnehagen ressursterke og bevisste foreldre. De ser det som sin

oppgave å skjerme barna fra samfunnets stress og mas og ønsker å videreformidle sine verdier og holdninger til barnet. Foreldre opplever ikke at barnehagene i like stor grad kan tilføre barna deres dette, men etterlyser et førskoletilbud for barn som ikke går i barnehage.

Foreldrene deles inn i to grupper. Mødre med innvandrerbakgrunn ønsker at barna skal få mulighet til å

lære norsk språk og kultur via et slikt tilbud. Norske foreldre ønsker at barna skal bli kjent med andre barn i lokalmiljøet før de begynner på skolen.

I følge Seeberg opplever mange foreldre som velger bort barnehage press fra familie og venner om at barnehage er det eneste gode stedet for barn å vokse opp. Samtidig blir man fra politisk hold alltid motarbeidet og mediefokuset er ensidig negativt. At

vikar til omsorgsvikar?

men dette fungerte ikke i praksis. “Det sier seg selv at du ikke kan unngå løft dersom du tar vare på et lite barn. Jeg kunne ikke akkurat la ham ligge og skrike dersom han var sulten eller måtte skifte bleie.” Første gang hun gikk tur med vognen var han 6 uker gammel. Hun gråt hele veien.

Therese ønsker å belyse problemet så flere kan få hjelp. Selv om husmoren ikke lenger er en yrkesgruppe, finnes det fortsatt familier som opplever sykdom og krise. De står uten hjelp dersom de ikke har noen i familie eller omgangskrets som kan stille opp umiddelbart. De fleste førstegangsmødre i dag har i tillegg en yrkesaktiv mor som ikke nødvendigvis kan stille opp på heltid. De som trenger akutt og mye hjelp møter ofte en vegg. Et slikt tilbud finnes ikke. Therese fikk mye støtte fra både mor og svigermor, men ikke alle er like heldige.

Therese så ingen annen utvei enn å kontakte lokalavisen, for å sette inn en annonse om å få hjelp til å pleie sønnen noen timer daglig. Nordstrands blad valgte å skrive en artikkel om det. 12.06.2009 gikk hun ut i avisen med sin historie. Artikkelen viste seg å føre til noe positivt. “Home Start fikk tre nye frivillige arbeidere på Nordstrand etter artikkelen kom på forsiden av avisen. Jeg ble kontaktet av Home Start etter avisoppslaget. Kommunens eneste råd var nemlig å søke frivilling hjelp da de ikke selv hadde noe å tilby. Jeg hadde da vært hjemme i 2 måneder uten noen

form for hjelp.” Home Start koblet henne sammen med en kvinne som i flere år hadde stått utenfor arbeidslivet grunnet et utmattelsesyndrom, såkalt ME. For å få en rolig inngang til arbeidslivet ønsket hun å stille opp for andre som trengte hjelp. For Therese var hjelpen en gave fra oven.

Therese var heldig. Vanligvis kan bare Home Start tilby 3-4 timer ukentlig, mens hun fikk daglig assistanse. Samtidig vet hun at det finnes mange der ute som ikke er like heldige. Derfor ønsker hun å belyse problemet slik at andre unngår å havne i samme situasjon.

Norges Kvinne og Familieforbund bør ta saken og vi har jo flere ganger engasjert oss i mediene for å få husmorvikaren tilbake. Begrepet “husmorvikar” har kanskje gått ut på dato, men hvorfor ikke kjønnsnøytralisere det og kalle det “omsorgsvikar?” Jeg spør Therese om hun synes dette er en god ide. Hun tenker seg om et lite øyeblikk før hun svarer. “I utgangspunktet er ikke jeg en person som skylder på systemet hver gang jeg sliter, men her var det snakk om at jeg ikke hadde helse til å klare meg i hverdagen. Hva om jeg hadde brukket begge beina?” Hun rister oppgitt på hodet. “Vi trenger dette tilbudet og det må være et lønnet arbeid. Det kan også tenkes at den form for omsorgsarbeid kan knyttes til yrkesrettede tiltak fra NAV,” svarer hun.

Det virker som om hun allerede har gjort seg opp noen tanker rundt dette

temaet. “Kvinner som nettopp har født, og som i tillegg har fysiske problemer, burde i større grad fanges opp ved et tidligere tidspunkt. Det burde innføres bedre rutiner på sykehuset slik at disse kvinnene kan få hjelp tidligst mulig.” Videre forteller hun at ingen spurte henne om hennes fysiske tilstand var god nok for å reise hjem selv om hun sto og spiste sine måltider og måtte ha smertestillende for å få sove. Hun har også en venninne som brakk halebeinet under fødsel, noe som ble oppdaget noen uker etter hun kom hjem fra sykehuset.

Hun fikk god oppfølging under svangerskapet, men opplevde det å komme hjem fra sykehuset som problematisk. Selv om familie og venner støttet henne, var de jo på jobb på dagtid. Hun måtte derfor klare seg alene i perioder av dagen, noe som førte til at hun ble helt sengeliggende de neste dagene. “Samboeren min passet jo på meg 20 timer i døgnet. Det er jo ikke noe som heter natt i barseltiden. Han ble fysisk og psykisk utslitt etter flere uker i strekk uten at vi kunne bytte på å hvile. Han pleiet meg som en som ikke kunne gå uten hjelp. Han pleiet sønnen vår, han holdt huset, og han jobbet innimellom slagene.”

Historien har vist at samfunnet går fremover av at noen sier i fra. Vi inviterer våre medlemmer til å skrive innlegg i bladet om tilbudet. Tiden er inne for å tenke litt gammelt og litt nytt.

det er ressursvake foreldre som velger å ha barn i barnehage er en myte, hevder forskeren.

Fungerende Forbundsleder Grete Nordbæk uttalte til Vårt Land 15. Juni at det fra vår side er en viktig oppgave å tilrettelegge for at familier skal kunne velge å være hjemme med barna om de har lyst. Hun sier i samme intervju at det er trist at foreldrene opplever så mye negativt press når det å ta vare på

barn er en krevende oppgave.

Norges Kvinne og Familieforbund har i flere debatter vært premissleverandør for familiens valgfrihet. Vi vil også følge denne debatten og synliggjøre vår stemme.

MAMAisme

– en motreasjon i vår tid

Kvinnebevegelsen var den dominerende kraften da reproduktive rettigheter ble anerkjent. Mødres rettigheter på arbeidsplassen var sentrale temaer i kampen for likestilling mellom kjønnene. Av strategiske grunner rettet bevegelsen seg mot arenaer der behovet for likestilling var synlig: arbeidsplassen og politikken.

KUNSTNERGRUPPEN MAMAISME
ER SKAPT AV 4 KVINNELIGE
KUNSTNERE

De opplevde det som problematisk å bli mødre fordi man utelukkende snakket om de ytre tingene. I vårt samfunn snakker vi gjerne om morgenkvalme, såre brystvorter og den nybakte mors helse etter fødsel. Temaer som amming eller flaskemating, permisjonsrettigheter og helsetjenester er temaer til diskusjon med jevne mellomrom. Vi snakker derimot lite om kvinnens indre liv og de overveldende forandringene som fører henne inn i

en helt ny tilværelse. Som å bli født på ny.

Jeg befinner meg på Oslo Rådhus der forfatteren Hanne Ørstavik har fått æren av å holde en tale på lanseringen. Hun har selv skrevet flere bøker som handler om morsrollen nettopp fordi hun følte behovet for å utforske et område man snakket lite om. “Hvem er det som bestemmer hva som er bra og hva som ikke er bra,” sier hun om MAMAismen. Hun sier at av og til må man bare ta plass når det ikke er plass. De 4 kvinnene har nemlig blitt motarbeidet i sitt prosjekt. De snakker om noe så provoserende

som følelsene til en gravid kvinne og en nybakt mamma. Sånt snakker man tydeligvis ikke om våre dager.

Bildene er for meg like lite provoserende som hverdagen der hjemme. Kanskje fordi kunsten formidler virkeligheten slik den er. Om tanker som oppstår, det store spekteret av følelser en mamma har, om kjærighet, usikkerhet, frustrasjon og om tanker. Ann Kristine Aanonsen er en av kunstnerne bak prosjektet. Hun forteller om veien de har gått for å få prosjektet godkjent. “Alle har en mening med det vi gjør. Enten så blir vi bejublet eller forkastet. Vi har nok

tråknet på et ømt punkt og det er jo nettopp det kunst skal gjøre. Vekke debatt og følelser.” Det rare er egentlig at det naturlige har blitt et tabu og at vi kanskje her kan finne noe av årsaken til at så mange kvinner i dag sliter med fødselsdepresjon. Dette er noe kunstnerne ønsker å problematisere.

“Å bli mamma får frem hele spektret av følelseslivet ditt og en er i en sårbar fase der man er mottakelig for påvirkning. Jeg tror mange kvinner synes det er vanskelig å snakke om dette fordi vi mangler begreper.” Prosjektet er støttet av Norsk Kulturråd. Noen syntes ikke prosjektet var verdt å støtte. Det erfarte kunstgruppen da de skulle kontakte stiftelsen som skulle gi penger til prosjektet. Han som tok telefonen sa han ble helt kvalm da han så prosjektbeskrivelsen.

FEMINISMEN ER DØD proklameres av Anne Viken i Klassekampen 28. Mars 2010. Hun kritiserer norske feminister for å henge fast i strukturene de selv kritiserer. At den eldre generasjons

feminister ikke har fått med seg at dagens unge mennesker har kommet et steg videre og ikke lenger tenker så mye over kjønn basert på familieliv og yrkesvalg.

I Minerva 29. April 2010 kritiserer Nina Sundbeck-Arnäs Kaasa Nasjonalmuseet for en kunstutstilling basert på feministisk kunst. Også her henger strukturene fast fra ideologien som var sentral på 60- og 70 tallet. Disse har i følge skribenten blitt så gammeldagse at det grenser til stereotyper. Kvinnens såkalte usynlighet i samfunnet og mannen som følende vesen skal skildres. Er dette noe nytt?

Egentlig ikke.

MAMAISME ER TIL GJENGJELD EN REAKSJON AV VÅR TID

Ingunn Yssen og Marie Simonsen ga ut boken Bråk 8. Mars 2010. Det ble litt bråk, ja, og mange er ganske lei denne form for feminisme. Særlig når utviklingen går i motsatt retning. I følge Yssen og Simonsens kronikk i VG samme dag er det “hellige moderskap” roten til alt ondt. Kvinnesak er for disse uforenelig med

moderskapet. Tabuet har enorme politiske konsekvenser og vi ser det kanskje ikke før det er for sent.

Studentkvinner møter abortpress ved graviditet. Bente Nymoen, sykepleier og veileder, forteller at gravide i 20-årsalderen føler at de svikter familien når de får barn før karriere.

Moderskapet angripes i en tid der de som ikke har opparbeidet seg rettigheter før fødsel bare får engangsstønaden. Det kuttes i barnetrygd og kontantstøtte. Kvinner får lavere status av å prioritere barn. Kvinner sendes tidligere hjem fra barselavdelingen av samfunnsøkonomiske årsaker. Fødselsdepresjon er et økende problem.

MAMAisme vil i den sammenheng være en sær relevant reaksjon basert på vår tids kvinneideologi og feminisme. En vakker og intim motreaksjon.

Nordens Kvinneforbunds sommerkonferanse

Vasa i Finland var stedet for sommerkonferansen til Nordens Kvinneforbund. 19. - 22. august.

TEKST: GRETE NORDBÆK

Verter for sommerkonferansen var det svensk-finske Marthaforbundet. Vi var 40 fra Norge, og sammen med andre fra Island, Sverige og det finsk-svenske forbundet Marthalitta, var vi litt over 100 kvinner og menn.

"En holdbar livsstil" var temaet og det var et godt gjennomarbeidet og planlagt opplegg.

Vi fikk god innføring i miljøarbeid og forbrukerrettigheter. Finland er med på Unescos liste over verneverdige steder, og "Kvarken" er en av stedene, en geologisk verdensarv, som er et enestående landskap som fasinerte oss alle.

Etter istiden, som hele norden var en del av for mange år siden "hever" landskapet seg.

Morene-ryggene ligger nå som små øyer i vannet, og det er ikke langt over til Sverige. Det er veldig smalt over til den svenske kysten og det ble fortalt at da Finland var svenskstyrt slapp befolkningen noe skatt hvis de rodde posten over til Sverige. I våre dager ror de samme ruten med de gamle båtene for konkurransen sin skyld.

Ett godt foredrag om "Kvarken" og guidet tur i området dagen etter var en flott innføring av naturens egne luner. Foredragene ellers var om mat og matforståelse med de kjemiske

tilsetningene som hovedtema.

Foredraget som gikk på å "shoppe" ble en herlig og informativ undervisning.

Det å handle "ta tre betal for to" ble en fin innføring i hva vi trenger, hva vi må ha, og hva vi "faller" for. Her ble vi og gjort oppmerksomme på både det økonomiske og miljøvennlige aspektet.

Kommunikasjon, det å få fram budskapet vårt og markedsføre saker og forbund fikk vi servert av en nordmann bosatt i Finland som jobbet mye i Sverige. Det var kjempeinspirerende og nesten litt trist at tiden gikk så fort. Vi ble delt inn i grupper og alle foredragsholdere framførte det samme budskapet tre ganger.

Arbeidsmiljø, lederansvar og samhold på jobb var også blant foredragene. Diskusjonene i etterkant viste at temaet var både interessant og viktig i dagens arbeidsliv. Utflukter, lunsjer og fint vær gjorde konferansen til en flott møteplass over de usynlige grensene som skiller våre land.

Festkvelden ble en feiende flott forestilling hvor vi alle var i vinden og høydepunktet var da fire velklede herrer med tversover sløyfe kom og spilte og sang for oss.

Det å møtes, se hverandre og være nær er en viktig hovedtanke i det videre samarbeid i Norden. Nettverk over grenser gir en unik mulighet til å formidle kunnskap og erfaringer.

Vårtur til Trysil

TEKST OG FOTO: EDITH WESTGAARD OG MÅLFRID NEERLAND

Elverum lag av Norges Kvinne og familieforbund hadde hyggelig vårtur til Trysil, tirsdag 1. juni 2010. Vi besøkte Margit og Bjørn Blikstad i Innbygda som har privat, åpent museum i barndomshjemmet til Bjørn. Her fikk vi se en imponerende samling antikviteter, bruksting og redskaper som er samlet på gården gjennom år tilbake. Bjørn Blikstad har også på spennende utstyr fra sin tid som lensmannsbetjent og senere lensmann i Trysil.

Før vi forlot ekteparet hadde vi koselig kaffestund i den velstelte hagen deres.

Fylkeslagene var også invitert med på turen.

Videre reiste vi til Østby og hytta i Solberglia som eies av Kristin og Lars Terje Bryhn. Her spiste vi Rømmegrøt og spekemat som smakte fortreffelig.

På denne turen fikk lagets medlemmer virkelig se Trysilfjellet i sin prakt.

Finnskogtoppen april 2010

Fra 23. – 25. april 2010 hadde Oslo Krets et seminar på Finnskogtoppen i Hedemark fylke. Vi hadde felles buss til og fra Oslo og 45 medlemmer var med.

SKREVET AV ELISABETH STUBERGH
NIELSEN

LITT OM FINNSKOGTOPPEN:

Et sted for sunn og god kost, avslapping og trening. Stedet har svømmebasseng, treningssaler og behandlingsrom. Flere av deltakerne benyttet seg av både svømmebasseng og trening/avslapping både før og etter foredragene. Lørdag kveld hadde vi også en felles quiz. Finnskogtoppen var et godt valg for vårt seminar.

TEMAENE PÅ SEMINARET VAR:

- 1) Krets og Forbunds saker
- 2) Aldrings-prosessen
- 3) Hva er demens?
- 4) "Psykisk førstehjelp sett i forhold til våre folkeeventyr".
- 5) Ulike former for kommunikasjon.

1) Anne Enger fra sentralstyret var invitert for å fortelle om forbundets økonomiske problemer. Hun bekreftet at det hadde blitt gitt en muntlig henvendelse til oss om å gi en gave på kr. 300.000,-. Stemningen blant kursdeltakerne var entydig negativ til dette.

2) "Fysisk trening i lys av aldringsprosessen" v/helseterapeut og instruktør Therese Appell.

OK med stress, men ikke for mye – det må være en balanse mellom treng og fred/ro.

Ved ca. 70-år mister man ca. 40% av muskelmasse, da er det viktig med fysisk aktivitet som kondisjon/forbrenning, styrketrening/forebyggende.

Trening skal kjennes behagelig.

Jevnlig trening viser at hjertet og kar blir sterkere. Skal du opereres, tren opp kroppen.

Prøv å unngå asfalt når du trener.

Gode sko er viktig.

Ikke tren når du er forkjølet.

På denne måten kan du unngå endel sykdommer.

3) Hva er demens? v/psykiatrisk sykepleier Marianne Aspebakken.

Det er en sekkebetegnelse av en rekke andre hjernesykdommer som "drypp", forandringer i Hippocampus (sjøhesten) ved tinningen, eller påvirkning av pannelappen.

Viktig: Utredning og diagnostisering for å utelukke evt. annen lidelse/sykdom.

Sviktende kontroll av adferd, emosjon eller motivasjon.

NB: Symptomene må ha vart i minst 6 mndr.

For forebygging: Styrketrening og sunn kost.

Kroppens aldringsprosess: Arv, miljø og livsstil.

4) "Psykisk førstehjelp sett i forhold til våre folkeeventyr" v/Dr. Jan Aaseth.

Han ga oss et skoleeksempel på en situasjon hvor ord blir overflødige.

Han stilte spørsmål:

Hvordan reagerer vi når virkeligheten innhenter oss?

Hvordan møter vi våre medmennesker?

Hva har vi egentlig lært og hvordan bruker vi det?

Han ga oss virkelig noe å tenke på!

Det var all mulig grunn til å gå i oss selv!

5) Som avslutning ga Kari Røvang oss, ved bruk av overhead, en fin opplevelse om hva ulike former for kommunikasjon kan være. Også meget tankevekkende!

På vei hjem besøkte vi Lysthuset, med utstilling av malerier av Kåre Tveter, Silkeveveri og Keramikk-verksted, og deretter spiste vi lunch på Sanngrund Kro.

Fra kretsleder i Oslo; En takk til deltakerne og en spesiell takk til Wenche W. og Kari R. for at seminaret ble så vellykket.

Våre kretser og lag

I serien "våre kretser og lag" er turen kommet til Sørlandet – til Aust-Agder og Vest-Agder kretser.

Grimstad.

AV BJARNHILD HODNELAND

AUST-AGDER KRETS

Kretsen ble stiftet 26.10.1926 og med utsendinger fra Arendal, Grimstad og Lillesand husmorforeninger. Martha Bøe ble den første kretslederen og om henne er det skrevet at hun var intelligent, sjarmerende og meget initiativrik- fabelaktig energisk og samtidig elskverdig. På et kretsmøte demonstrerte hun lindyking og linberedning gjennom alle faser fra åkeren til de fine dukene hun selv hadde vevet. Hun innførte husmorferie ved å la lagene sende husmødre på ferie til sommerstedet hun hadde i Randesund, hvor hun selv var feriegjestenes vertinne.

Det var fra Aust-Agder krets det først kom henstilling om at det skulle være kvinner med i lagretten når en sedelighetssak ble pådømt. Gjennom NH gikk henstillingen videre til regjeringen. En annen hjertesak på den tiden var undervisningen og lærebøkene i samfunnslære der det ikke var noe om ekteskapslovene, morstrygd eller vanlig arbeidsforhold.

Kretsen drev kurs og foredragsvirksomhet, har hatt klippestuer, arbeidsstuer og barnehager.

Lagene har ytet store summer til sosialt hjelpearbeid og i flere år til fylkets paviljong ved Bakkebø Åndsvakeheim.

På 70-tallet sendte kretsen henstilling til Miljøverdepartementet om å prioritere arbeidet med å stanse den sure nedbøren fra utlandet. De satte også på dagsorden husmorens skatte- og trygdforhold, ansiennitet og kompetanse for arbeid utført i eget hjem. Andre oppgaver som det ble jobbet med var ressursforvaltning, ernæringstiltak, avlastningstiltak for dem med tyngende omsorgsoppgaver og barns forhold i Norge.

1987 var et spennende år for kretsen, da startet de innsamling av penger til mammografiapparater til Aust-Agder Sentralsykehus. Resultatet ble ca.kr. 500000,-. De hadde også en rekke foredrag om mammografi og brystkreft. På 80-tallet var satsningsområdet prosjekt i Gambia og kildesortering der Marit Liby Bakke satte det på dagsorden flere steder i landet. Ved tusenårsskiftet var også beredskapsarbeidet et stort tema.

Aust-Agder har vært vertskap for forbundets landsmøter to ganger. I 1948 vart landsmøtet lagt til Arendal og i 2001 ble landsmøtet avholdt i Kristiansand der Aust-Agder og Vest-Agder sammen var vertskap.

Forbruker- og administrasjonsminister Astrid Gjertsen en av de mange dyktige kretslederne fra Aust-Agder.

Sigrid Monen regnes som vårt prinsippprograms mor.

Anne Marit Hovstad ble i 1989 valgt til nestleder i forbundet og i 1993 ble hun valgt til forbundsleder et verv hun hadde i 4 år. Hun har bl.a vært styreleder i Fokus.

Anne Marit er nå K&Fs prosjektleder og er md i ACWWs prosjektkomite.

Kretsen har i dag 7 lag. Alle de tre lagene som startet opp kretsen er med ennå.

Arendal har eget hus der de bl.a. har vevstue og fint møterom.

Nordens Kvinneforbunds sommerkonferanse i 2004 la K&F til Arendal med laget der som vertskap.

Else Angeltveit er kretsleder og ta gjerne kontakt med henne om dere ønsker mer info om krets og lag. Ellers kan K&F v/sekretariatet kontaktes på 22 47 8380

VEST-AGDER KRETS

Vest-Agder krets ble stiftet 25.10.1925. Deres første kretsformann som det het den gangen, den like myndige som dyktige Anna Ebbemoe, kom fra Flekkefjord husmorforening som ble stiftet i 1922. Det gikk lenge ord om den myndige prestefruen som til og med våget å opponere mot Marie Michelet når hun ikke var enig, spesielt om forbundets økonomi.

Lindesnes fyr.

Selv om kretsen strevde med å få inn kontingenten har lagen støttet opp gode saker med penger og arbeid. Blant annet har kirker og forsamlingshus i Vest-Agder fått sitt utstyr forskjønnnet og forbedret ved husmorlagenes gavmildhet.

Kretsen har i alle år arbeidet med de fleste av forbundets saker. Blant de tidligere kurs merker en seg skomakerkursene og arbeidet for husflid og småindustri. Noen lag har eller har hatt egne vevstuer. Kretsen hadde også to meget vellykkede

husmormesser som skaffet kretsen et godt fond - noe av det ble avsatt til husmorferier.

Husmorvikarsaken har stått sterkt i Vest-Agder, kretsleder Ragnhild Balchen sammen med sin dyktige komité skaffet hun Kristiansand 7 husmorvikarer, senere fikk byen opp til 13 husmorvikarer. Tør vi spørre hvor mange det er nå? Også i nyere tid gjør lagmedlemmene en imponerende innsats i sine lokalsamfunn med mange forskjellige tiltak og aktiviteter både for unge og eldre. Svømming, trim, dans og leik har stått på programmene for de spreke og mye har blitt gjort for å glede de etter hvert mindre sprek og gamle på bygdeheimer og sykehjem. Utlodning har alltid vært populært på møtene i Vest-Agder og det er nok mange kroner som har blitt bevilget til veldedige formål i løpet av kretsens lange levetid.

Kommunikasjon og informasjon har vært viktig gjennom alle tider og med sin egen avis "Kontakt" nyter kretsen godt av sin mulighet til å nå sine medlemmer. Dett er ikke minst viktig i en tid da færre har tid til å delta på

de tradisjonelle lagsmøtene. Nye kommunikasjonsmedier har gjort styrarbeidet lettere med telefon, telefaks og ikke minst e-post.

Utfordringene både i denne og andre kretser er å oppmuntre medlemmene til å lære seg å ta del i datamulighetene.

Lagsmøtene har et stort spenn i temaer, mannekengoppvisninger, brukskunst, kurs, hagestell og blomsterdekorasjoner, helse og ernæring og turer er populært hos medlemmene. Svømming og vann gymnastikk er også nyttige og hyggelige tiltak. Spind Farsund arrangerer 17.maifest for de eldre og Spangereid driver naturbarnehage.

KRETSEN HAR NÅ 7 LAG

Eva Ousbey er kretsens landsmøte-representant. For mer informasjon kan du kontakte henne på ousbey@online.no eller K&F på telef. 22478380

Takk for god innsats, Sissel!

TEKST OG BILDE: LINE KONSTALI

Styresekretær og regnskapsfører Sissel Freløyd forlater forbundet etter å ha jobbet for oss i 4 år. Mandag 23. August hadde vi avskjedsfest med god mat og kake i administrasjonen. Sissel fikk takk og gode ord, samt et ønske om at hun vil trives i ny jobb.

Selv sier Sissel at hun ser på årene i forbundet som en positiv erfaring og at hun kommer til å savne sine kollegaer i Øvre Slottsgate. Hun vil også bli savnet som en pliktoppfyllende, kunnskapsrik og hyggelig kollega.

Noen kommer og noen går. Snart overtar Astrid Viken roret. Hun har jobbet som regnskapsfører i flere år og har mye positiv erfaring å bidra med. Vi ønsker Astrid velkommen inn i varmen og håper hun vil trives hos oss!

Internasjonalt seminar

29. – 30. Oktober 2010

Internasjonalt utvalg vil minne om vårt årlige seminar som også i år arrangeres sammen med Norges Bygdekvinnelag. Det er de som i år er ansvarlige for programmet og foredragsholdere på det åpne seminaret lørdag 30.10. Tidspunktet er kl 08.30 – 15.00.

Program er ikke helt klart enda, men kan fås når det foreligger hos utvalgsleder.

TEMA FOR SEMINARET ER:
Utdanning og klimaendringer – kvinners håp og utfordringer i kampen mot fattigdom med spesielt fokus på kvinner i Sør knyttet opp mot Handlingsplanen fra Beijing. Under

dette vil vi også ta med disporaperspektivet fra kvinner fra Sør, da dette vil gi oss en erfaring i hvilke problemer de har ”flyktet fra.” Dette, knyttet opp mot Nord-Sør-perspektivet, vil synliggjøre de mange aspekt av likheter og forskjeller spesielt i forhold til jenters og kvinners situasjon.

Sted: Landbrukets Hus, Schweigaards gt. 34, Oslo

Dagsseminaret koster kr. 250 og inkluderer lunsj

*Hilsen
K&F Internasjonalt utvalg
Kristin Hansen
Leder*

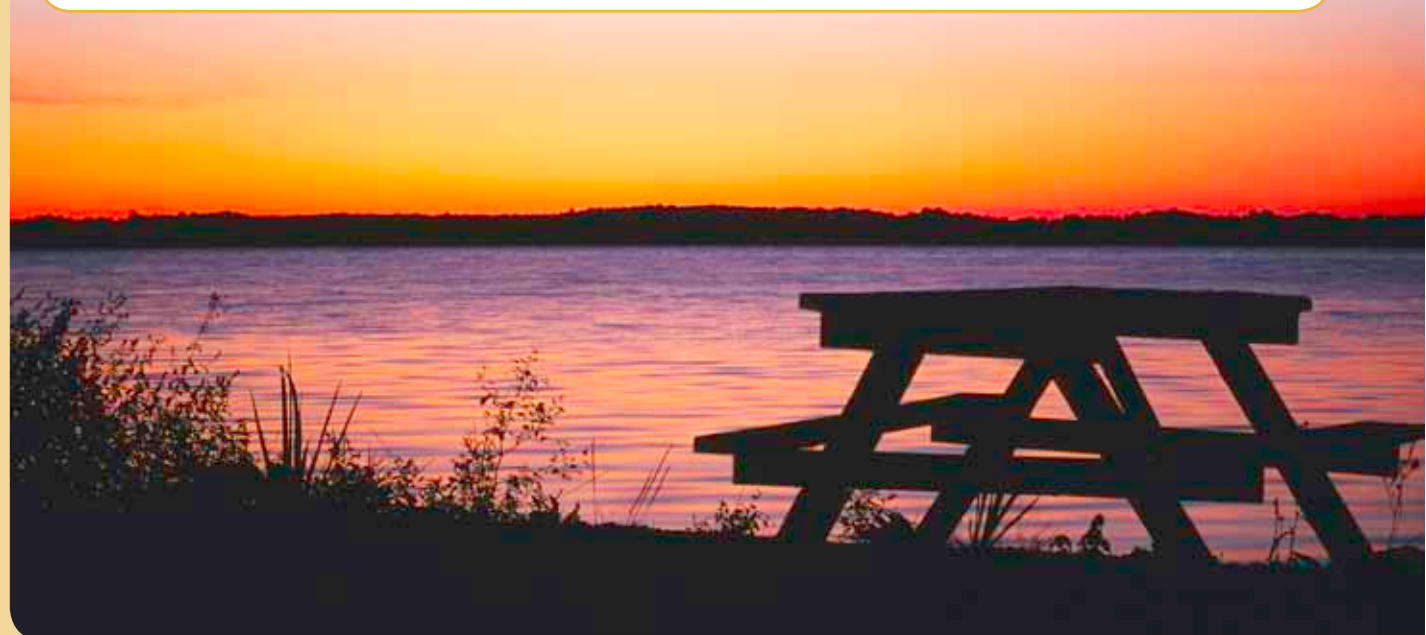
Internt møte

Fredag 29.10. er det internt møte i tidsrommet 16.30 – ca 22.30 med internasjonale tema, prosjektarbeid og dialog med kretsrepresentantene om deres internasjonale arbeid og middag på eksotisk restaurant.

Sted er: P-Hotels Oslo AS, Grensen 19, 0159 Oslo.

Nærmere opplysninger om pris, overnatting og påmelding fåes ved henvendelse til utvalgsleder Kristin Hansen, tlf 905 64 730 eller e-post: kristin.hansen@enivest.net.

Vi håper så mange som mulig av kretskontaktene, kretslederne og enkeltmedlemmer fra lag vil delta! Hjertelig velkommen!

Tips fra fotografen

Vi har tre flinke fotografer som gir bladet vårt gratis bilder – Nina Bakke, Line Emilie Sundquist Gjørtz og Solveig Johanne Håvik Grønstøl. I dette nummeret, og neste vil de gi oss tips til hvordan vi skal ta gode bilder.

TEKST: LINE KONSTALI

BILDER: SOLVEIG JOHANNE HÅVIK GRØNSTØL

Vi starter med Solveig, som på grunn av sin far, har fått foto inn med “morsmelka”. Hun tråkket sine barneben inn på fars fotoatelier og i fotobutikken som faren drev. De første pengene hun tjente var faktisk som montør i en brudeserie som faren tok. Likevel skulle det ta noen år før hun bestemte seg for å satse på dette yrket. I tillegg har hun drevet med grafisk design, musikk (ga ut Cden Tilfluktsstad i 2008), menighetsarbeid og så har hun på toppen av dette fått 3 flotte barn.

Det beste med å være fotograf er i følge Solveig å lete etter og få frem det vakre og unike i ethvert menneske. Akkurat som å gå på skattejakt. “Alle har noe vakkert og unikt med seg og det er mitt store privilegie å få det frem,” sier hun til Kvinner & Familie. Hun studerer for tiden kristendom samtidig som hun har en samarbeidsavtale med en veletablert bedrift på Stord, like ved der hun bor.

SOLVEIGS TIPS:

For å ta gode bilder må ein ha eit auge som ser, både lys, komposisjon, detaljar, fargar og former. Gå på tur for å fange lyset! Ta ein tur ut tidlig om morgonen eller rett før sola går ned, eller ein dag når veret skiftar mellom regn og sol, då er ofte lyset flott og intens. Bruk sansane, og prøv å legg merke til korleis lyset forandrar seg. Ellers er eit godt tips om ein er så heldig å eige eit speilreflekskamera: slå av automatikken, og prøv deg fram med manuelle innstillingar. Lær deg grunnprinsippa, og eksprimentar, og for all del: ta masse bilder! Bare slik blir du god.

Desse bildene var skikkelig å gripe øyeblikket. Eg var på ferie hos mine

foreldre. Det hadde vore ein fin dag, men på ettermiddagen regna det skikkelig. Eg sat inne, og klokka var blitt mange. Då ser eg det fantastiske lyset der ute, himmelen gløda. Eg har lært meg at når ein ser sånt er det bare å finne kameraet og springe. Så eg

henta kameraet, tok på vidvinkelobjektiv, heiv på meg sandalane og kom meg ut i regnet. Så var det berre å finne motiv og fange det utrolig spesielle lyset da. Det varte berre i 10 minutt. Så var det over.

◀ Dammgården, Øvre Slottsgate 6 er tilholdssted for sekretariatet i Norges Kvinne- og Familieforbund.

◀ Sekretariatet i K&F anno september 2010. Øverst til venstre Astrid Viken, regnskapsfører, Line Konstali, redaktør. Nederst til venstre Helen Svensson, administrativ leder og May-Britt Havnesund sentralbord- og resepsjonsansvarlig.

NYTT FRA DAMMGÅRDEN

Norges- Kvinne og Familieforbund har leid lokaler i Øvre Slottsgate 6 siden 2007. Der holder vi til i 3 etasje sammen med Tom Roar Hestsveen i Kvadrat Eiendom.

Forlegger og bokholder Niels Wilhelm Damm kjøpte bygården i 1846. Familien bodde og drev sin foretningsvirksomhet her frem til 1970-årene.

Spalten blir et fast innslag i medlemsbladet med informasjon til våre medlemmer. I denne utgaven kan du lese om spennende prosjekter i regi av Norges Bygdekvinnelag og Karivold Film.

BILDE: SISSEL FRELSØY OG HELEN SVENSSON
TEKST: HELEN SVENSSON

Snarøya K&F lag vant vervekampanjen for 2010. Vi gratulerer! Vi er per 31. august 5122 medlemmer. Det vil si at vi har fått 239 flere medlemmer i 2010.

Vår mangeårige orakel Sissel Frelsøy gikk over ny stilling fra 1. september. Det er nå ansatt en ny regnskapsfører, Astrid Wiken, i en 20 % stilling.

Administrasjonen består i tillegg av administrativ leder 80 % og resepsjon – sentralbordansvarlig 50 %. Det er mange oppgaver å ta fatt på frem mot landsmøtet. Vi har derfor innført telefontid mandag - onsdag - fredag fra klokken 10 – 15.

Fra Karivold Film: Kvinner i Krig

Bildet er lånt fra <http://www.kvinnerikrig.no/>

Karivold film skal lage en dokumentarfilm om kvinner i krig med varighet på ca 55 min. De håper noen av bladets lesere kan hjelpe til med informasjon eller personlige erfaringer.

“Vi skriver til dere for at vi ønsker at dere skal delta i vårt dokumentarfilm prosjekt Kvinner i Krig. Vi vil gjøre intervjuer med kvinner som under krigen 1940 - 45 gjorde en innsats det er verd å formidle til nåværende og senere generasjoner. Vi er i gang med intervjuer, vi vil intervju så mange kvinner som mulig men vi har dårlig tid. Prosjektet Kvinner i krig jobber mot tiden - i den forstand at de kvinner som selv kan fortelle sine

historier og opplevelser fra 2. Verdenskrig begynner å bli svært gamle. (...) Dette arbeidet må derfor starte så raskt som mulig. Viktig dokumentasjon og krigshistorie er faretruende nær ved å forsvinne for alltid.”

Intervjuene vil etter filmen være tilgjengelig for forskning, historikere og de som har seriøs interesse av materialet.

KONTAKTINFORMASJON:
Gunnar B Karivold Film
Postboks 65, 1650 Seldebakk
Tlf: 69 32 66 88
Mobil: 928 63 607
www.karivoldfilm.no

Kvinne og «ny» i Norge?

TEKST: INGRID GRENE HENRIKSEN
ORGANISASJONSKONSULENT
ARBEIDSARVEN

Er du kvinne som har flyttet til Norge? Da inviteres du til å fortelle om ditt arbeidsliv både før og etter at du kom til Norge.

Bare DU kan fortelle om det som har vært viktig for DEG. Fortellingen din vil bidra til at det vil finnes kunnskap i framtida om det arbeidet du utført.

Medlemmer og ande oppfordres til å informere og oppmuntre kvinner fra andre land til å sende inn bidrag til den nye konkurransen. Vi ser fram til å motta mange beretninger!

Konkurranse Kvinneliv er et satsingsområde i Norges Bygdekvinnelag. I samarbeid med prosjektet Arbeidsarven lyser Bygdekvinnelaget derfor ut en konkurranse der målet er å få inn personlige beretninger fra kvinner som har flyttet til Norge om deres arbeidsliv i hjemmet og/eller utenfor

hjemmet. I tillegg til egen historie kan det også fortelles om formødrenes arbeidsliv.

INNHALDET TELLER!

Alle personlige beretninger er velkomne. Passende lengde på teksten er inntil 8 maskinskrevne/16 håndskrevne sider, men det kan også skrives mer. Eventuelle bilder kan settes inn i teksten og/eller sendes separat - skannet og lagret i jpg-format. Teksten bør helst leveres på norsk, men den kan også leveres på engelsk. Det stilles ikke noe krav om korrekt språk. Skriveråd finner du på: <http://www.arbeidsarven.net/dp/innvandrerkvinneminne.htm>. Tekster som har vært publisert offentlig tidligere, kan ikke delta i konkurransen. Passe lengde er inntil 8 maskinskrevne sider/16 håndskrevne sider, men det kan også skrives lenger. Eventuelle bilder kan settes inn i fortellingen og/eller sendes separat skannet og i jpg-format. Frist for innsending er 1. desember 2010. Send som vedlegg i e-post til postmaster@arbeidsarven.net eller i posten til Arbeidsarven, c/o

Ingar Kaldal, Institutt for historie og klassiske fag, NTNU, N-7491 Trondheim. Premie Vinneren får gratis reise til og deltakelse på et seminar i regi av Bygdekvinnelaget. Innsamling og oppbevaring av fortellingene vil bli en del av prosjektet Arbeidsarven - www.arbeidsarven.net

Har du spørsmål? Ta kontakt med Bygdekvinnelaget på tlf. 22 05 48 17 /ingrid.grene.henriksen@bygdekvinnelaget.no eller Arbeidsarven på tlf. 73596435 /postmaster@arbeidsarven.net

Norges 8. rapport til FNs kvinnediskrimineringsrapport (CEDAW)

Den 20. september 2010 leverte Norge sin 8. rapport om gjennomføringen av rettighetene i FNs konvensjon om avskaffelse av alle former for diskriminering av kvinner til FNs kvinnediskrimineringskomité (CEDAW).

PRESSEMELDING FRA BLD 21.09.2010: Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har koordinert utarbeidelsen av Norges 8. rapport til CEDAW.

Den norske stat er part i FNs kvinnediskrimineringskonvensjon. Vi er forpliktet til å levere en rapport om gjennomføringen av rettighetene i FNs kvinnediskrimineringskonvensjon til CEDAW, hvert fjerde år. Norge leverte sin 7. rapport til CEDAW i 2006.

BLD har gitt økonomisk støtte til organisasjonen FOKUS (Forum for kvinne og utviklingsspørsmål) for å koordinere organisasjonenes utarbeidelse av en skyggerapport til statens rapport.

Det forventes at Norge vil bli eksaminert av CEDAW i løpet av 2011 eller 2012.

Hvorfor gråter du?

En liten gutt spurte sin mor:

“Hvorfor gråter du?”

“Fordi jeg er kvinne” svarte hun ham.

“Det forstår jeg ikke” sa han.

Hans mor ga han en klem og sa: “Og det kommer du heller aldri til”.....

Senere spurte den lille gutten sin far:

“Hvordan kan det ha seg at mor gråter sånn uten at det er en grunn til det?”

“Alle kvinner gråter noen ganger uten at det er en grunn til det.” det var alt hva hans far kunne si... Den lille gutten vokste opp og ble en mann, stadig undrende over hvorfor kvinner gråter.

Til slutt ringte han til Gud og da Gud kom til telefonen, spurte mannen: “Gud, hvorfor gråter kvinner så lett?” Gud svarte: “Da jeg skapte kvinnen skulle hun

være noe helt spesielt! Jeg gjorde hennes skuldre sterke nok til å bære verdens byrder og myke nok til å kunne yte trøst”

“Jeg ga henne indre styrke til å kunne utholde å føde barn og til å stå imot de avvisninger som mange ganger vil komme fra hennes barn”

“Jeg ga henne en hardhet som tillater henne å fortsette når alle andre gir opp, og til å passe sin familie selv under sykdom og utmattethet uten beklagelser...”

“Jeg ga henne følsomheten til ubetinget å elske sine barn, selv når hennes barn har såret henne dypt...”

“Jeg ga henne styrke til å kunne lede sin ektemann gjennom hans mangler og skapte henne fra hans ribbein slik hun

kunne beskytte hans hjerte...”

“Jeg ga henne kunnskap til å vite at en god ektemann aldri gjør sin hustru vondt, men prøver noen ganger hennes styrke og hennes beslutning om å stå ved uten å vakle...”

“Og ENDELIG ga jeg henne en tåre hun kunne felle.... Det er hennes eksklusivt til å bruke når det er behov for det. For ser du: Det vakre ved en kvinne er ikke de klærne hun har på seg, ei heller den kropp hun har, ei heller måten hun ordner sitt hår. En kvinnes skjønnhet skal sees gjennom hennes øyne, fordi det er hoveddøren til hennes hjerte - det sted hvor kjærlighet bor”

Enhver kvinne er vakker <3

STØTTEANNONSER

Gi TRIPP TRAPP til et barn du er glad i

Med Dåpsklubben TRIPP TRAPP får barna gode bøker og musikk rett hjem i postkassa. Her blir de kjent med Bibelens fortellinger, aftenbønner og mange fine barnesanger. Bøker på bokmål og nynorsk.

- For barn fra 0 til 12 år
- Ingen krav til minstekjøp
- Tilbud om 3 pakker årlig

**Populær
fadder-
gave**

**DÅPSKLUBBEN
TRIPP TRAPP**

TRIPP TRAPP drives av IKO-Forlaget AS
Telefon 22 59 53 00 E-post ordre@iko.no

Flere velkomstgaver finner du på www.tripptrapp-klubben.no

GRATIS Velg gratis gave

Noahs ark
Verdi 228,- 0-3 år

Sangboksen min
Verdi 295,- 1-5 år

Mest fest CD
Verdi 179,- 6-12 år

Du betaler kun 45,- for forsendelsen

Synes du at en av de aller viktigste oppgavene i samfunnet er å gi barna et godt å trygt oppvekstmiljø? Og vil du gjerne ha mer tid til barna dine uten at det går utover økonomi og yrkeskarriere? Da kan Norges Kvinne og Familieforbund være noe for deg!

Målet er samfunnspåvirkning i kvinne og familiepolitiske spørsmål nasjonalt og internasjonalt.

VÅRE SATSNINGSOMRÅDER ER:

- * Kvinnepolitikk
- * Familiepolitikk
- * Miljø - og forbrukerpolitikk
- * Internasjonalt samarbeid

Alle medlemmer får tilsendt medlemsbladet Kvinner & familie fire ganger i året.

Ja!

Jeg ønsker medlemskap i
Norges Kvinne- og Familieforbund

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

Lokallag:

E-post:

INNMEDELINGEN SENDES:

Norges Kvinne- og
Familieforbund
Øvre Slottsgt. 6, 0157 Oslo
Tlf.: 22 47 83 80
Faks: 22 47 83 99

Materiell fra Norges Kvinne- og Familieforbund

TILBUD !

- ☐ Handlenett, sort m/hvitt trykk før kr. 75,- nå kr. 50,-
- ☐ Nett i bomull m/skulderhank, sort m/hvitt trykk kr. 40,-
- ☐ T-skjorte hvit m/lite farget emblem før kr. 130,- nå kr. 60,-
- ☐ Collegegenser, blå, lite farget emblem før kr. 250,- nå kr. 50,- pr. stk.
- ☐ Liten duk, oransje med sort emblem, 52x52 cm. kr. 35,-
- ☐ Aktivitetskalender før kr. 100,- pr. stk. nå kr. 25,- pr. stk.
- ☐ Sangbok før kr. 75,- nå kr. 50,-
- ☐ Melodibok før kr. 75,- nå kr. 50,-
- ☐ K&Fs skrivebok m/linjer nå kr. 40,-

PROFILERINGSARTIKLER MED EMBLEM: NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

- ☐ Pulsvarmere (E) kr. 200,-
- ☐ T-skjorte sort m/hvitt stort emblem str. M, L kr. 130,-
- ☐ T-skjorte sort m/hvitt stort emblem str. XL, XXL kr. 130,-
- ☐ K&F skjurf, hvit m/sort emblem, 34X166 cm. kr. 130,-
- ☐ Smykkenål i sølv kr. 395,-
- ☐ K&F-pin kr. 16,-
- ☐ Bordfane m/farget emblem kr. 90,-
- ☐ Stativ til bordfane kr. 100,-
- ☐ Lagledernål kr. 190,-

ARTIKLER FRA MAGNOR GLASSVERK M/EMBLEM: NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

- ☐ Telysestake, hvit og blank m/emblem kr. 190,-
- ☐ Liten krystallskål (A) 20 cl. kr. 280,-
- ☐ Krystallskål (A) 125 mm. kr. 450,-

SKRIVEPAPIR, KONVOLUTTER O.L. M/EMBLEM: NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

- ☐ Skrivepapi m/emblem A4, farger, 50 ark kr. 100,-
- ☐ Skrivepapi m/emblem A4, sort/hvit, 50 ark kr. 50,-
- ☐ Møteplakat, A4. 4 farger 50 stk. kr. 100,-
- ☐ Konvolutter m/emblem C5 format, 50 stk. kr. 60,-
- ☐ Diplom, A4, kr. 15,-
- ☐ Etiketter, 48 stk. kr. 30,- (kan brukes på gammelt materiell)

HEFTER, BØKER, TRYKKSAKER

- ☐ Diktsamling, Til en søster, Toril S. Gravdal, kr. 100,-
- ☐ Bok, Tilbake til livet, Toril S. Gravdal, medlemspris kr. 150,- bokhandlere 126.75
- ☐ Bok, Bitch eller Martyr, – økonomisk overlevelsesguide for kvinner, Siw Ødegård -- kr. 225,- inkl. porto
- ☐ Diktsamling, Mosaikk, Helene Freilem Klingberg kr. 125,-
- ☐ Diktsamling, Hold drømmen levende, Helene Freilem Klingberg kr. 130,-
- ☐ Diktsamling, Hulter til bulter, Bente Nygård kr. 80,-
- ☐ Bok, Gøy på landet, Anne Enger kr 95,-
- ☐ Bok, M. Bolstad: "...og rommene var så tomme at musene gikk med sørgeslør" kr. 80,-
- ☐ Vedtekter kr. 35,-
- ☐ Tillitskvinnemappen, hele kr. 150,- innhold kr. 90,- perm kr. 60,-
- ☐ Prinsippprogram inkl. studieplan kr. 55,-
- ☐ Tillitskvinnebevis kr. 5,-
- ☐ Plakat m/emblem 50x65 cm. gratis
- ☐ Abonnement på Sentral-og Landsstyrepptokoller (pr.år) kr. 250,-
- ☐ Gaveabonnement: Kvinner & Familie (pr. år) kr. 150,-

INFORMASJONSMATERIELL

- ☐ Liten folder med pins "Ja til omsorg..." kr. 20,-
- ☐ Organisasjonskurs, gratis
- ☐ Tidligere numre av medlemsbladet: Gratis
- ☐ Folder: "Hvordan kan du støtte arbeidet for en bedre familiepolitikk..." Gratis
- ☐ Brosjyre "Frihet til å velge" (tidl. Hvem vi er, hva vi står for). Gratis
- ☐ Løpeseddel: "Familiens fremtid – vårt felles ansvar" Gratis
- ☐ Handlingsplan 2008, gratis
- ☐ Innmeldingsskjemaer, gratis

ANNET MATERIELL FRA K&F

- ☐ Luftrenser Fresh Air (stor) kr. 8 995,50
- ☐ Luftrenser Ecobox (liten) kr. 4 045,50
- ☐ Massasjeapparat kr. 500,-

Frakt kommer i tillegg på alle bestillinger. Ja, vennligst send meg de varene jeg har kryssset av.

Navn/lag:

Adresse:

Postnr./-sted:

Vi ber om å motta materiell innen:

Kupongen sendes:

Norges Kvinne- og Familieforbund
Øvre Slottsgt. 6, 0157 Oslo

Tlf.: 22 47 83 80

Fax: 22 47 83 99

E-post: post@kvinnerogfamilie.no

For å gi Norges Kvinne- og Familieforbunds medlemmer en full oversikt over hvem som sitter i sentralstyret, landsstyret og sentrale komiteer og utvalg, bringer vi her en liste over K&Fs tillitskvinner.

SENTRALSTYRET

Fungerende forbundsleder

Grete Nordbæk
Grønlandsgutua 10, 2408 Elverum
Tlf. 62 41 30 80 (P)
Tlf. 97 06 10 98 (m)
E-post: greno10@online.no
E-post: grete@kvinnerogfamilie.no

1. Nestleder

Eldbjørg Gunnarson
Morvikbrekkena 31, 5124 Morvik
Tlf. 55 53 11 94 (P), 55 58 29 70 (a)
Tlf. 97 98 37 91 (m)
E-post: eldbgu@online.no

Medlem

Wenche Hoel
Vollstad, 9419 Sørvik
Tlf. 91 16 34 49 (m)
E-post: we.hoel@gmail.com

Medlem

Gunn Evjen
Evjen, 8056 Saltstraumen
Tlf. 94 83 11 12 (m)
E-post: gunnda@live.no

Medlem

Anne Enger
Oppenvegen 429, 2740 Roa
Tlf. 61 32 28 20
E-post: a-enger2@online.no

Medlem

Wenche Berg Stuenes
6453 Kleive
Tlf. 71 24 23 98
E-post: wstuenes@online.no

1. Varamedlem

Trine Bertram Hagen
Grindvollstubbene 8, 1925 Blaker
e-post: trine.hagen@tele2.no
Tlf. 63 82 94 23 (m) 41 29 83 85

2. Varamedlem

Else Marie Angeltveit
Lille Heimdal, 4760 Birkeland
Tlf. 37 27 86 88 (p), 95 09 81 00 (m)
E-post: else.angeltveit@online.no

KRETSLEDERE

Akershus

Liv Holst
Kirkeveien 56c, 1395 Hvalstad
Tlf. 66 84 66 10, 95 77 54 34 (m)
E-post: livholst@online.no

Aust-Agder

Else Angeltveit
Lille Heimdal, 4760 Birkeland
Tlf. 37 27 86 88 (p), 95 09 81 00 (m)
E-post: else.angeltveit@online.no

Bergen/Midthordland

Randi Støre Gjerde
Myrdalsskogen 123, 5117 Ulset
Tlf. 55 19 23 72
E-post: randi61gjerde@gmail.com

Finnmark

Hedvig Hansen
Pb 142, 9770 Mehavn
Tlf. 95 18 35 28 (m)

Hedmark

Anne Lise Bryhn
Mogopveien 23, 2409 Elverum
Tlf. 62 41 70 53
E-post: al.bryhn@tele2.no

Hordaland

Torill Handal
Tangeråshagen 11A, 5630 Strandebarm
Tlf. 40 84 06 22 (m)
E-post: torillhandal@gmail.com

Hålogaland

Margaret Enger
Gjervollen 5, 8050 Tverrlandet
Tlf. 75 53 26 65, 97 46 21 66 (m)
E-post: engulf@online.no

Nedre Buskerud

Laila Nordby
Spinnerisletta 95, 3057 Solbergelva
31 90 28 12 (p*), 41 63 60 84 (m)
E-post: laila_nordby@c2i.net

Nordmøre

Anne-Lise Johnsen
6494 Vevang
Tlf. 71 29 81 56 (p), 71 29 61 84 (a),
71 29 60 70 (**)
E-post: kirkeverge@eideprestegjeld.no

Nord-Trøndelag

Anne M. Eggstøl
Langbakken 6, 7800 Namsos
Tlf. 74 27 38 43 (p), 91 69 39 20 (m)
E-post: anne.eggstol@ntebb.no

Oppland

Wenche Rolstad
Skarimoen 32, 2760 Brandbu
Tlf. 61 33 41 18 (*), 40 24 48 96 (m)
E-post: wrwenche@gmail.com

Oslo

Elisabeth Stubergh Nielsen
Basaltveien 53, 1359 Eiksmarka
Tlf. 67 14 52 43 (p), 90 04 17 47 (m)
E-post: elistuni@online.no

Rogaland

Ingebjørg Rasmussen
Anton Brøgersgate 15, 4041 Hafrsfjord
Tlf. 51 55 62 51 (p), 98 82 40 18(m)
E-post: ira-1@broadpark.no

Sogn og Fjordane

Sonja Kjørlaug
Holteigveien 17, 6854 Kaupanger
Tlf. 57 67 82 29 (p), 97 51 59 71 (m)
E-post: sonja@kjoerlaug.com

Sunnmøre og Romsdal

Vigdis Løseth
Groven, 6440 Elnesvågen
Tlf. 71 26 22 32 (p), 71 26 32 35 (a),
91 59 05 73 (m)
E-post: vigdis.loseth@mimer.no

Sør-Trøndelag

Berit Kaarsberg Fossum
Marie Michelets vei 6, 7045 Trondheim,
Tlf. 73 91 87 33 (p), 99 25 45 09 (m)
E-post: beritkf@frisurf.no

Telemark

Svanhild Haugen
Lundsåsen 22, 3719 Skien
Tlf. 35 54 21 78
E-post: svanhild.haugen@hotmail.com

Vest-Agder

Eva Ousbey
Nesevn. 38, 4514 Mandal
Tlf. 38 26 58 00 (p)
E-post: ousbey@online.no

Vestfold

Else-Björg Andersen
Urdsgt. 1B, 3182 Horten
Tlf. 33 07 49 94, 92 08 55 47 (m)
E-post: elsban@online.no

Østfold

Sølvi Skram Vedø
Briskeveien 11
1712 Grålum
Tel 69 14 00 12, 90 16 13 99 (m)
E-post: solvi.skram.vedo@nordea.no

Øvre Buskerud

Bente Kaugerud
3359 Eggedal
Tlf. 32 71 47 84 (p)*, 41 43 01 20 (m)
E-post: bkkaug@online.no

KOMITEER

Finanskomiteen

Brynhild Loe Arntzen (leder)
Kvernes, 6530 Averøy
Tlf. 71 51 42 06

Vedtektskomiteen

Haldri Karin Engenes
5437 Finnås
Tlf. 53 42 52 24 (p), 90 51 62 79 (m)
E-post: haken.engeres@c2i.net

Valgkomiteen

Edel Mikkelsen (leder)
Flotmyrgaten 149, 5527 Haugesund
Tlf. 52 73 70 67 (p), 52 74 30 00 (a),
90 62 77 35 (m)
E-post: emikk@online.no

Prinsippprogramkomiteen

Elisabeth Rusdal (leder)
Skogveien 41, 1368 Stabekk
Tlf. 67 51 75 96 (p), 91 32 81 64 (m)
E-post: elisabeth@rusdal.com

Miljø- og forbrukerutvalget

Vigdis Løseth (kontaktperson)
6440 Elnesvågen
Tlf. 71 26 22 32 (p), 71 24 28 73 (a)
E-post: vigdis.loseth@mimer.no

Internasjonalt utvalg

Kristin Hansen (leder)
Ospev 3, 6854 Kaupanger
57678530 (p), 90564730 (m)
E-post: kristin.hansen@eninvest.net

Anne Marit Hovstad (prosjektleder)

Fjæreveien 161, 4885 Grimstad
Tlf. 37 04 14 48 (a), 95 87 79 09 (m)
E-post: annemarit@hovstad.com

Beredskapsutvalget

Anne-Sophie Bondeson (leder)
Grindveien 4, 1640 Råde
Tlf. 69 28 45 32 (p), 95 89 87 11 (m)
E-post: bondeson@yahoo.no

Nordens Kvinneforbund

Sonja Kjørlaug
Holteigveien 17, 6854 Kaupanger
Tlf. 55 67 82 29 (p), 97 57 59 71 (m)
E-post: sonja@kjoerlaug.com

Håndverkstedet for barn og unge

Marit Takvam
Seimskleiva 6, 5260 Indre Arna
Tlf. 93 06 56 38 (m)
E-post: hengrik@hengrik.no

Populus - studieforbundet folkeopplysning

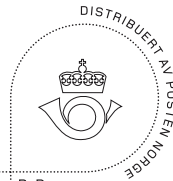
Pb 9188 Grønland, 0134 Oslo
Tlf. 24 14 11 50
E-post: populus@populus.no

Sekretariatet

Øvre Slottsgate 6
0157 Oslo
Tlf. 22 47 83 80
Faks: 22 47 83 99
E-post: post@kvinnerogfamilie.no
www.kvinnerogfamilie.no

B Returadresse:
Norges Kvinne- og Familieforbund
Øvre Slottsgate 6
0157 OSLO

B-Economique
NORGE

Norges Kvinne- og Familieforbund

Norges Kvinne- og Familieforbund (K&F) er en landsdekkende partipolitisk uavhengig organisasjon med 22 kretser, rundt 350 lokallag og ca. 5000 medlemmer. K&F er en del av et stort nasjonalt og internasjonalt kvinnenettverk. K&F er tilsluttet:

- Nordens Kvinneforbund
- Associated Country Women of the World (ACWW), tilknyttet FN og med medlemmer i 60 land.
- FOKUS, Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål, nasjonalt kompetanse- og ressurscenter

Norges Kvinne- og Familieforbund jobber helhetlig for en bærekraftig samfunnsutvikling. Våre fire hovedsatsningsområder er:

- KVINNEPOLITIKK
- FAMILIEPOLITIKK
- MILJØ- OG FORBRUKERPOLITIKK
- INTERNASJONALT ARBEID

FAMILIENS FRAMTID

– vi trenger deg som medlem!

Vil du bli medlem og støtte vårt viktige arbeid?
Ta kontakt: post@kvinnerogfamilie.no
Telefon 22478380

www.kvinnerogfamilie.no